

ЮНАК

ТРАВЕНЬ 1972 MAY

ЮНАК

"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.
Редагує колегія.

ТРАВЕНЬ 1972

Ч. 5 (105) РІК X

Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович.

Члени редакційної колегії:

ст. пл. Уляна Близняк
пл. сен. Тоня Горохович
пл. сен. Омелян Тарнавський
пл. сен. Олександра Юзенів

Адміністратор: пл. сен. Омелян Тарнавський.

Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора.

— Редакція застерігає право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

Річна передплата:

США і Канада — \$7.50
(за два роки — 1972/73 — \$14.00)
Австралія — 4.50 австр. дол.
Австрія — 100 шіл.
Аргентина — 6.00 пез.
Бельгія — 150.00 бел. фр.
Бразилія — 200.00 кр.
Вел. Британія — 1.00 фунт
Німеччина — 12.50 н. м.
Франція — 15 фр.

Ціна одного числа:

у США і Канаді — 75 центів.

ЗМІСТ

2. Гутірка з юними друзями	Подруга Гребля
3. Святий Юрій і його змії	пл. сен. Володимир Соханівський
4. Білий лицар на "Сагарі"	**
5. Нові археологічні знахідки на Україні	пл. юнак Олесь Стадник
7. Найкращий подарунок	ОКА
8. Успіхи наших друзів	**
8. Просимо справити	Редакція "Юнака"
9. Друга фотографічна виставка	О. К.
10. Перша пластунка — гетьманська вірлиця	**
11. Вечірні розмови мухи з комарем	ст. пл. Адріана Генік-Березовська
12. Як юнацтво оцінює літні табори	пл. розв. Андрій Рак
13. Фото-репортер питає	**
13. Символ шани	С. І. Івченко
14. Молоде перо:	
Український соловейко	Ігор Якубович
Вечірня година	пл. розв. Оксана Пелех
15. Перемога, Під каменем, **	пл. розв. Нестор Близняк
16. Пластунам на вушко:	
Історія української вишивки	ст. пл. Галя Бродович
17. На "Бескиді" під час ЮПЗ	Віра Федевич
20. Спорт:	
Дещо про Олімпіади	пл. розв. Тереня Малицьовська
П'ятий чемпіонат футболу київських "Динамоців"	Марко Горбач
22. Різне та цікаве:	
Соняшні годинники на будівлях України	За В. Ченекалом
23. "Лиси" на тереновій грі	Л. Ю.
24. Головні слова	За "Ранком"
26. Хроніка: Мандруй в дорогу	пл. уч. Юрій Патерик
27. Пластуни з Денверу танцюють	**

У віконці на обкладинці:

Пластуни демонструють — частина походу.

На обкладинці:

"Хорунжі" — світлина нагороджена 2-гою нагородою на Фотографічній Виставці в Нью-Йорку. Світлив пл. сен. М. Кузьмович.

Мистецьке і технічне оформлення цього числа: Орест
"Гоґо" Слупчинський (Бурлацька "зараза").

ПРОТЕСТУЄМО
ПРОТИ АРЕШТІВ
НА УКРАЇНІ!

Усі світлини із пластової демонстрації в Нью-Йорку виконав пл. скоб-гребець Юрій Кузьмович.

УТІРКА З ЮНИМИ ДРУЗЯМИ

Могили — вічності могутня міць

Є одне місце,
Яке я вважав академією свого життя.
Жоден навгальний заклад
Не дав для мене стільки того,
Що називається справжньою свідомістю,
Як цей заклад.

(Михайло Осадчий: Цвинтар)

Дорогі Юні Подрузи і Друзі!

Цією «академією життя» і джерелом справжньої національної свідомості в умовинах життя в сучасній Україні Михайло Осадчий (автор «Більма» — прецікавої книжки, що продїсталася до нас тепер з України!) уважає цвинтар, могили героїв, що є живими свідками минулої слави народу.

У своєму «Кобзареві» Шевченко багато уваги присвятив «похованій, але не мертвій Україні». Звертаючись до «мертвих, живих і ненароджених» українських поколінь, він бачив у цьому поєднанні їх запоруку невмирущості України. Могили є свідками слави, боротьби й оборони волі народу.

Ще малим хлопцем Тарас мандрував з чумаками, ходив на прощу до Мотринського монастиря, а зустрічаючись з могилами у степу та біля цього монастиря, ховав у своїй дитячій вразливій душі перші зерна національної свідомості.

Як відомо, на Львівських цвинтарях спочивають жертви Першої світової війни, вояки Української Галицької Армії та Української Народної Республіки. Зокрема багато наших вояків поховано на Янівському цвинтарі (1000 українців, 12 поляків). Від закінчення Першої світової війни цими могилами опікувалися пластуни. Згодом в 1926 році створилося окреме Товариство Опіки над Могилами, яке зібрало 13 тисяч польських злотих та старанно їх упорядкувало, оформивши могили бетоновими плитами та поставивши кам'яні хрести. Роботи ці

Невідомий стрілець.

проводила Кооператива Інженерських Робіт (КІР) під проводом пл. сен. Юрія Пясецького. На спільній могилі поставлено високий дубовий хрест. Щороку на Зелені Свята тут відбувалися урочисті панахиди. Всіх могил на Янівському цвинтарі було 648. Були і збірні могили. У пляні були ще дальші заходи, щоб перенести з сусіднього біля цвинтаря поля кості наших вояків, упорядкувати могилу Невідомого Стрільця, але цього не довелося вже провести в життя.

Ось тепер з України одержано документ — заяву Вячеслава Чорновола, в якій він із святим обуренням та глибокою раною в серці звертається до голови Ради Міністрів УРСР у Києві з вимогою, щоб уряд припинив варварську наругу над померлими. З наказу Львівського обласного уряду в блузнірський спосіб бульдозером зривають стрілецькі могили, а лопати грабарів вивертають кості вояків, що віддали своє життя в боротьбі за волю своєї Батьківщини.

Автор заяви називає голову цього уряду Телешевського «знелюднілим» урядовцем, якому місце серед свинопасів. Цивілізований світ не знає такого звиродніння. І в кодексі УРСР

є стаття, яка передбачає кари за глум над могилами. Чорновіл остерігає Раду Міністрів, що, мовляв, ніякі антисовєтські матеріали і заходи націоналістів не зроблять стільки шкоди УРСР як саме цей «один львівський бульдозер, що постинав голови стрілецьким хрестам».

Дорогі Юні Друзі! Культ національних героїв був завжди ознакою культури і сили народу. Для нас пам'ять і пошана поляглих героїв — це сплата боргу вдячності їм, це живі свідки слави на тернистих шляхах предків. У нашій діяльності опіка над могилами, віддавання їм шани у Зелені Свята — це один з перших обов'язків і потреб пластуна.

С к о б !

Подруга Гребля

СВЯТИЙ ЮРІЙ І ЙОГО ЗМІЙ

З весною, в місяці травні ми святкуємо св. Юрія — патрона нашої пластової організації. Ви, Юні Друзі, напевно дещо знаєте про нього від ваших упорядників, з читання про нього у пластових чи інших журналах або з лекцій релігії. А був св. Юрій дуже цікавою людиною. Вже змалку любив він правду, був дуже пильним та працюючим юнаком і бажав бути лицарем. У ті часи, коли жив св. Юрій, християн, як знаєте, переслідували, карали, а навіть вбивали за їхню віру в Бога. Вже в молодому віці він розвинув і загартував своє тіло та виплекав бистрість ума, силу характеру та відвагу справжнього лицаря. Своім молодечим розумом і душею він відчував існування Бога та сильно в Нього вірив. Навіть у своїх молитвах він просив Бога: "Дай мені стати лицарем правим і неустрашимим. Не заради слави, почеси, багатства — але щоб щит мій захищав переслідуваних, а меч мій боронив покривджених і ніколи не спливав кров'ю невинних". Цього він дотримувався ціле життя. З лицаря-воєнка став проповідником Христової віри, борцем за добро, правду, красу, справедливість і волю. Його замучили, відтинаючи голову в Нікодимії 303 року.

В юній уяві, як також на багатьох образах ми бачимо св. Юрія — героя, на білому коні, у лицарському одязі, що пробиває списом страшну звірюку — змія.

Читаючи про відважних героїв, які вбивали ці потвори-зло, ми самі також бажали бути подібними до них відвагою й очайдушністю.

В нашій юнацькій уяві це була лише одна така потвора-зло, яку убив св. Юрій і більше подібних на світі не існувало. А чи справді так було, чи існувала дійсно така потвора-змій?

Ми знаємо, що є не тільки природники, але й поети, мистці, що описували такого змія у своїх працях. А може це тільки людська уява створила його — з одною чи більше головами, з великою зубатою пащекою та ніздрями, з яких вибухав огонь, з гострими, вогнистими крилами, довгим хвостом та тулубом, покритим сильним панцером?

Conrad Gesner's
Thierbuch, Zurich 1563.

В середніх віках говорили, що змії належить до групи вужів, якого вкушення було небезпечне, навіть коли в пащі не було трійла, а до цього ще й додавали: "що вуж, який не з'їв іншого вужа, не може бути змієм".

На острові Комодо знайдено 1912 року велику ящірку, завдовжки 3.65 метра, яку науковці назвали "Змій-Комодо". В горах цього острова, полковник Оувен, куратор зоологічного му-

зею на Яві каже, що його величина може сягати до 7-ох метрів довжини. Його голова мала вигляд серпентини, велику й еластичну пащу, довгий язик, а тіло покрите лускою з прямим хвостом і ногами. Коли він був чимсь подразнений, тоді надувався і плював смердючою речовиною зі шлунка. Міг він іти також назадгузь, а його зуби та кігті були як у типових хижаків. Коротко, він був дуже подібний до змія з оповідань і переказів, чи старих рисунків, лише що не літав і не плював вогнем. Такого змія, як його описували в давній літературі та казках, досі ніде не найдено, як і немає доказів про існування трьох різних зміїв, що їх описують в індійських рукописах із 244 року по Христі. Правдоподібно були деякі потвори, що стали символом зміїв, бо ще й досі у Китаї поклоняються зміям, як символів сили та здоров'я.

На заході як і взагалі у християнському світі — змії є символом всього поганого, нечесного, зла, хаосу, темноти та, вкінці, смерті. Таких "змій" у різних формах ми маємо й сьогодні на кожному кроці. От хоча б нечесність, лінівство, уживання наркотиків тощо. Цих модерних зміїв нам треба уникати, а то й поборювати. Ми мусимо вже в юнацькому віці навчитися вирощувати силу волі, знання та відвагу смертельно проколювати все зло сьогоднішніх днів, списом сили нашого розсудку, шляхетними цілями нашого життя, почувань і характеру, так як це робив наш пластовий Патрон — Святий Юрій-Переможець.

Пл. сен. В. Соханівський

БІЛИЙ ЛИЦАР НА „САГАРІ” (Ностальгія)

Упродовж усіх років розквіту Пласту після 1-шої світової війни в Галичині, пластуни зі Львова відбували радо свої теренові ігри, прогулянки та Свята Весни в поблиській гористій околиці Львова. Улюбленим місцем зустрічей і Свята Весни була поляна у лісі біля Брюхович, яку пластуни називали "Сагара".

Саме там відбулося останнє велике Свято Весни 1930 року на кілька місяців до розв'язання Українського Пласту польською владою. Серед тисячі учасників було багато відомих досі пластунів і пластунок, що тепер живуть і не раз згадують це пропам'ятне Свято Весни. Спомин про нього написав один із відомих пластових провідників до молодечого журналу "Дорога", що виходив, редагований пластунами, в часі німецької окупації.

Травнева ніч над пісками, росяна, ще холодна. Не дихає вітер, не морщить малого озерця, що серед соснового гаю. Під соснами сіріє декілька шатер, блимає ватра. Давно затихла пісня, давно поснули у шатрах; тільки самотня закутана постать вартового інколи ворухнеться, докине патиків у ватру і тріскотом збудженого вогню зрушить тишу. Вартовий мріє, біжить думками завтрішньому дневі назустріч: То приїде на "Сагару" Білий Лицар — Юрій з дружинниками; то святкуватимуть Свято Весни. А ті, хто спить у шатрах, почали вже сьогодні підготовлятися до свята.

Як перші промені сонця пірнули купатись у самотнє озерце, ранній вітер приніс з обрію пісню. Він носив її так і торік, і позаторік — на Юрія, на Свято Весни. На піщовому горбі з'явилися перші постаті юнаків. У них на головах ширококрисі капелюхи, сіро-зелені сорочки та короткі до колін штанці. З ними пластова

Свято Весни 1930 року на "Сагарі".

пісня. А далі за ними — інші такі, як вони. Хлопці, дівчата... відділ за відділом. Курінні знамена, гурткові корогики допотять різнобарвно над ними. То львівський пластовий кіш збирається на своє щорічне свято. "Сагара" не

дуже то й далеко від Львова, від шляху, що йде на Брюховичі.

Кожний курінь дістав у ліску своє місце на табір і тепер влаштовується... На вільній площі посередині — технічний гурток ладить щоглу із пластових палиць. Кошова команда від ранку урядує, обозний зустрічі ще від учора на місці. Довкруги рух, пісня, сміх.

Біля десятої перший свисток обозного: звіт курінних і наказ. В сам полудень відкриття зустрічі. Ще не було стільки пластової братії на "Сагарі", як того року: майже тисячка пластунів на збірці. Майже тисяча юнаків, що серцем віддані одній ідеї... Щасливо усміхнені юнацькі обличчя. "Наказ — число перше..." — читає писар — "...дано на "Сагарі" дня 10 травня 1930 року".

Іде прапор угору, спершу блакитно-жовтий, опісля всі курінні знамена. Усі віддають почесь.

Свято Весни має багату програму. Спершу змагання куренів за найкращий табір, потім вправи, ігри м'ячеві, біг навпростець, підходження...

Швидко-швиденько минає пластовий день. Сутінок сходить на землю. Тоді святкова збірка і Рада Великої Ватри. Сотні очей глядять у високе полум'я, що сипле іскри в небо. Говорить комендант коша, потім старший пластун Т... Про весну... символ молодости й відродження, про Лицаря Білого Юрія, воїна без жаху, що все життя за правду боровся і завжди в житті та боротьбі чесний був, і лицарський, і тому нашим взором став... Бо й перед нами шлях боротьби за правду і ми присягли йти тим шляхом так відважно й чесно, як Юрій...

Гурт "Лісових Чортів" на Святі Весни 1930 року.

Потім пісні, роздача пластових відзначень, нагород за змагання, пописи і знову пісні, щораз то веселіше, пластовий кабаре, акробатика... пісні...

Та кінчається пластовий день, поволі погасає ватра. Стоїть на "струнко" львівський пластовий кіш і могутній гімн несеться над "Сагарою". Останній наказ закриває свято — останнє пластове Свято Весни...

Восени того ж самого року закрито з наказу влади Український Пластовий Улад.

Довгим походом вертається кіш додому. На чолі, як передня сторожа, — "Лісові Чорти" — позаду, як задня охорона, — "Чорноморці".

Сосновий гай і самотнє озеро серед пісків задрімали, а вечірній вітер колихав їх до сну пластовою піснею, що її приніс відтіля, де за горбами зникали останні ряди пластунів.

Нові археологічні знахідки в Україні

СКАРБ ТОВСТОЇ МОГИЛИ

Минулого літа в археологічному житті України сталася надзвичайна подія. У Дніпропетровській області розкопано непограбовану скитську царську могилу, яка берегла в собі таємниці ще з-перез народження Христа, майже 2,500 років тому.

Тепер в Україні є велике зацікавлення скитами. Ці наші предки жили на українських степах від VII віку до нашої ери. Археологи й історики зараховують скитів до іранських племен, до яких належали також сармати й алани. В більшості скити жили з ловецтва і скотарства, а деякі з хліборобства, і навіть продукували

збіжжя на продаж. В VI-V ст. до нашої ери скити створили велику державу від Дністра до Дону. На чолі держави була орда "царських" скитів під проводом деспотичних царів. Зате скити не мали великого впливу на слов'ян і дуже мало про них збереглося до наших часів. Проте збереглися скитські могили. Таку могилу знайдено в Україні в минулому році. В ній похована скитська цариця з дитиною, великий набір пишного поховального інвентаря, шестеро коней, що супроводили до потойбічного світу царицю, і вісім слуг, забитих на жертву царській родині. Ось дещо з розповіді провідника

експедиції, співробітника АН-УСРСР, Бориса М. Мозолевського: “Зразу відкрився дивний і небачений досі світ наших далеких прашурів з усіма його прикрасами і звиттями”. Знайдено тут цілу обкладинку піхви меча — “акінака” та його ручку з листового карбованого золота, прибитого до зотлілої деревини золотими цвяхами. Біля самого перехрестя зображено двох півнів, що б'ються. В скарбі чимало золотих бляшок, деталей із одягу воїнів та інших золотих прикрас, з яких найцікавіша чоловіча нагрудна прикраса — **пектораль**. Це знак влади того, хто носив цю прикрасу, то знак, що це царська могила. Сам пектораль зроблений із золота і має вагу близько 1,150 грамів. З тонкого карбованого золота зроблено зображення двох скитів, голих до пояса, що шиють з овечої вовни собі сорочку; кобилу з лошам, що ссе її; потім корова з телям; два молоді безбороді скити доять овець. Коза з козенятком, два зайці, що тікають від двох гончарів, дикі качки. А на кінцях золота сарана. Все перевите виноградною лозою, а внизу гріфони — крилаті потвори напали та шматують коня. Лев і леопард напали на дикого кабана. Людей і тварин

Деталь піхви меча. Золота піхва меча оздоблена карбованими орнаментами (льви, олені, гріфони і коні). Біля самого перехрестя ручки два півні, що б'ються.

Деталь пекторалю. Верхній ряд (зліва до права) — кобила з лошам, два молоді скити шиють собі сорочку з вовни овець, кобила з лошам. Середній ряд — світ рослин. Можна бачити також диких птиць. Нижній ряд — гріфони напали й шматують коней.

пер, так як я знаю, цей золотий скарб лежить в музеї “Золота Комора” в Києві. Як хтонебудь поїде до Києва, хай обов'язково зайде до “Золотої Комори” і подивиться на скарби Скитської могили.

Пектораль — золота нагрудна прикраса із скитської могили.

виконано так досконало і майстерно, що на леопарді, який задовжки не більше 3 см., видно всі фаланги на задніх і передніх лапах, всі сухожилля на п'ястах і навіть натягнені м'язи. І це все є на прикрасі, яка висить навколо шиї. Те-

Закінчую висловом Бориса М. Мозолевського: "Ось чому ми маємо право сказати: коли на попередніх виробках із скитських могил — лише велична пісня, то на пекторалі Товстої Могили — розгорнута поема, симфонія, рівної якій не траплялось ще ні в Скитії ні поза її межами".

Пл. юнак Олесь Стадник

ДЖЕРЕЛА

- 1) Г. Ярославчук, "Скарб Скіфської Могили", Молода Гвардія, 10 липня 1971.
- 2) Борис М. Мозолевський, "Світло з-під землі", Вітчизна ч. 1, 1972, сторінка 224.
- 3) Іван Холмський, Історія України, Нью-Йорк-Мюнхен, 1949.
- 4) Приватні листи з України.

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК

У мене на столі лежить знову карточка з китицею рож та рівним, гарним письмом написані побажання від далекого, українського дівчати.

Наша дивна приязнь зав'язалася перед кількома роками. Молоденька дівчина з далекої, непривітної країни шукала через "Юнака" подругу у своєму віці з нашого терену, з якою могла б листуватися. Охочу важко було найти. Наші юначки такі зайняті школою, Пластом, музикою, спортом, що писати до когось незнамого листи і ще по-українському, не дуже то й легко.

Мені жалко було розчарувати сподівання незнайомої і я запропонувала, що буду на початок "заступати".

І так розпочалася цікава, широка та сердечна переписка, що перейшла у дивну дружбу. Бож наша різниця віку була як між мамою та донькою, а наші "світи" такі один одному далекі.

Але це, либонь, не перешкоджало моїй молоденькій товаришці листуватися. Коли у першу весну нашого знайомства прийшла карточка з китицею квітів на День Матері, я знала, що саме вона дає мені з цілою ніжністю відчуття.

Від тієї весни я завжди жду на ці карточки, особливо нетерпляче. Вони для мене кращі над усі в поспіху куплені подарунки, квіти, над усі автоматичні слова побажань.

Уже від двох років наше живе листування мусіло не з нашого бажання перерватися. Мені воно дуже бракує, як і бракує дружби з цією далекою дівчиною, яка на своїй світлині для

ст. пл. Христя Баранська

мене написала багатомовні слова Симоненка: "Можна все на світі вибирати — Вибрати не можна тільки Батьківщину".

Аж ось цієї весни прийшла знову карточка на День Матері. На ній китиця рож і одне речення. Скільки воно принесло тепла й радості, що вона пам'ятає!

Чи може бути кращий подарунок у День Матері???

ОКА

В ТОРОНТІ, ПЕРЕПЛАТА ЮНАКА В ПЛАСТОВІЙ КРАМНИЦІ ПЛАЩ
В НЬЮ ЙОРКУ МОЛОДЕ ЖИТТЯ

УСПІХИ НАШИХ ДРУЗІВ

ПЛАСТУН — “УКРАЇНЦЕМ РОКУ”

У Детройті, США, від тридцяти років існує дуже активне Товариство Українських Градуантів, що гуртує у своїх рядах усіх тих, хто покинув високі школи. Товариство проявляє культурну та громадську діяльність, призначає рік-річно стипендії для українських випускників середніх шкіл і проголошує вибір т. зв. “Українця року”. Це завжди людина, що виявила винятково широку суспільну чи політичну діяльність, мала успіхи у своїй професії, загально відома й поважана в американській та українській спільноті.

На 1971 рік це почесне іменування здобув добре відомий пластун, колишній станичний Пластової Станиці в Детройті та колишній голова Осередку праці УСП, а опісля УПС пл. сен.

Пл. сен. Василь Колодчин.

Василь Колодчин.

Пл. сен. В. Колодчин від довгих років аж до 71-ого р. був головою місцевого Відділу УККА і на цьому пості очолював усі українські організації міста Детройту. Крім цього, він був активним у ряді інших організацій та ініціював багато успішних акцій української громади, як напр., літом 71-ого року — Український фестиваль.

За званням він інженер-хімік, але професійні обов'язки не перешкоджають йому в громадській праці. Обрання сен. В. Колодчина “Українцем року” це найкращий доказ, що пл. сен. Колодчин правильно розуміє обов'язки, які лежать на усіх дорослих членах Пласту: здобувати успіхи у професійній праці та брати участь у громадському житті, не забуваючи ніколи набутих у Пласті життєвих принципів.

ПРОСИМО СПРАВИТИ

В нашому журналі за лютий 1972 р. ч. 2 (104) на сторінці 10 у статті п. н. “Підготовляємося до 3-ої пластової проби” зайшла помилка у діаграмі організаційної побудови Центрального Пластового Проводу. Тому подаємо його щераз у правильній формі та просимо усіх наших читачів, а зокрема усіх юначок і юнаків, що підготовляються до третьої проби, цю діаграму справити.

Для точности подаємо також завдання ГПРади так як вони подані у Статуті, схваленому на 5-тому Зборі КУПО.

Статут Конференції Українських Пластових Організацій, схвалений на 5-му Зборі КУПО, в статті VI, параграф 4 визначає завдання ГПРади, як слідує: “Завданням Головної Пластової Ради є:

а) авторитетно інтерпретувати постанови цього статута,

б) в разі потреби, на внесення Головної Пластової Булави, переводити зміни в її особовому складі,

в) щорічно перевіряти діяльність Головної Пластової Булави і звітувати про те членським організаціям,

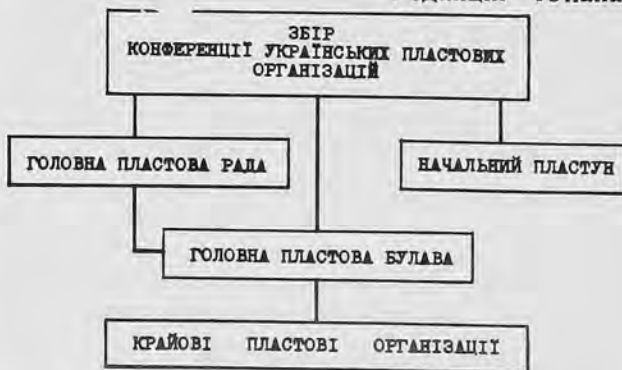
г) на прохання Головної Пластової Булави, або з власного почину, давати Головній Пластовій Булаві у важливих справах свої завваги і поради, які мають тільки дорадчу силу,

г) скликувати Надзвичайні Збори Конференції згідно із статтею V, параграф 8 цього статута.

Вичислені завдання різняться подекуди від завдань, які подані на підставі статуту КУПО з 1954 року в посібнику “Життя в Пласті”, друге видання з 1961 р., ст. 465 “Центральний Пластовий Провід”.

Усіх читачів просимо вибачення за подані неточности.

Редакція “Юнака”

Закликайте Ваших друзів і приятелів передплачувати і читати «Юнака»!

Друга фотографічна виставка-перемога пластунів

Українське Фотографічне Товариство в США відбуло з початком 1972 р. другу фотографічну виставку, що відбулася в Нью-Йорку та Ньюарку. Як і минулого року організатором і душею її був пл. сен. Роман Загайкевич, між тими, хто виставляв, ми найшли аж 11 пластунів і пластунок. Цим разом з радістю можемо подати нашим читачам, що саме пластуни здобули перші місця в усіх категоріях: серед кольорових світлин 1-ше, 2-ге і 3-тє місце припало пластунам; у чорно-білих світлинах 1-ше місце, а в прозірках 2-ге і 3-тє. Найбільша вибилася ст. пластунок Таня Михайлишин-Д'Авіньон, станична Пластової Станиці в Бостоні, яка здобула першу нагороду в кольорових і в чорно-білих світлинах.

Крім неї, виставляли такі пластуни: пл. сен. Володимир Кулинич, пл. сен. Надія Кулинич, пл. сен. Микола Кузьмович, пл. сен. Роман Загайкевич, пл. сен. Тит Геврик, пл. сен. Дам'ян Ліщинський, ст. пл. Тарас Ліщинський, пл. скобгребець Юрій Кузьмович і юнаки Андрій та Борис Ткачі.

Ціла виставка мала справді мистецький характер, а експонати — взірцево технічно виконані. Відвідали її численні глядачі й багато пластової молоді. Може це спонукає більше юнацтва поважно зацікавитися фотографічним мистецтвом, яке може дати стільки приємности й вдоволення, а юнацькі фотографічні гуртки можуть зробити багато доброго та корисного.

О. К.

"Цитаделя"

репродукція прозірки роботи
Ігоря Зелика.

"Сонце за хмарою"

репродукція прозірки роботи
пл. сен. В. Е. Кулинича.

ПЕРША ПЛАСТУНКА — ГЕТЬМАНСЬКА ВІРЛИЦЯ

Гетьманська пластунка-вірлиця Надія Павук.

Саме у 60-річчя Пласту, на Ювілейній Пластовій зустрічі в Австралії, якою започатковано ювілейні святкування, іменовано в присутності соток пластунів і пластунок, пластового проводу, делегатів Українського Пласту з Америки та Канади й широкого українського громадянства Австралії — першу гетьманську пластунку-вірлицю.

Цю велику почесність і признание здобула пластунка-вірлиця Надія Павук, курінна 8-го Куреня ім. Кн. Ольги в Мелборні.

Крайова Пластова старшина в Австралії довго перевіряла діяльність, осяги, а зокрема прикмети характеру цієї юначки, поки внесла відповідну пропозицію до Головної пластової булав.

Ступінь гетьманської пластунки-вірлиці надала, на доручення ГПБулави, голова Головної Пластової Ради, яка в той час виконувала прерогативи Начального Пластуна.

Надія Павук народилася 3-го лютого 1955 р. в Мелборні в українській “соборній” родині (батько походить із Закарпаття, а мати з Галичини).

Пластування Надя почала 61-го року, вступаючи до новацтва. Відбувши 2 новацькі табори і три проби 65-ого року, Надя перейшла до юнацтва. Тут вона відразу почала вибиватися як виняткового стилю та постави пластунка і

1970-го року вона вже здобула ступінь пластунки-вірлиці. У час юнакування Надя відбула 5 юнацьких таборів, 1 табір старшого юнацтва та 2 ювілейні пластові зустрічі, склала 20 іспитів умілости, а тепер виконує діловодство курінної 8-го Куреня УПЮ-ок ім. Кн. Ольги в Мелборні, як також працює впорядницею роя новачок “Маки”.

Надя була першуним першої Пластової Орликіяди на терені Австралії та одною з організаторок конференцій для провідників УПЮ, де й виголосила цікаві доповіді, що найкраще виявляли її глибоке розуміння пластової ідеї. Про неї ми вже писали на сторінках “Юнака” 1970-го року як теж містили її дописи.

Надя закінчила курс українознавства та 2-річний педагогічний український курс, цього року кінчає середню школу та планує записатися в університет. Її особисті зацікавлення широкі — від філятелії до пластування й австралійського “сквош”, але на першому місці завжди та всюди у неї — Пласт.

Тому високий і почесний ступінь гетьманської пластунки-вірлиці був для неї, її батьків і цілої широкої пластової родини великим переживанням. У листі до нас Надя пише, що для неї ця пропам’ятна хвилина проголошення та надання його на відкритті ЮПЗ залишиться найкращою на ціле життя.

Іменування провів дня 25-го грудня 71-го року в заступстві голови ГПРади пл. сен. Василь Палієнко, голова ГПБулави, почесний гість пластунів в Австралії на їхній Ювілейній пластовій зустрічі, вручаючи Наді по-мистецькому оформлену грамоту.

Пластовий провід в Австралії може бути справді гордий на те, що саме на його терені, віддаленому на тисячі миль від інших українських скупчень, уродженка Австралії добула перша найвищий ступінь юнацького пластування, гетьманської пластунки-вірлиці.

Друзі і Подруги!

Чим більше буде передплатників, тим кращим буде наш журнал «Юнак». Тому хай кожний чи кожна з Вас: 1) подбає, щоб всі члени Вашого гуртка стали передплатниками «Юнака», 2) приєднає для «Юнака» принаймні одного нового передплатника з-поміж тих Ваших друзів чи подруг, що не належать до Пласту.

— В квітневому числі ми обіцяли, що помістимо відповідь другові Андрієві з Австралії від одної з наших молодих подруг з Канади. Отже робимо це тепер.

— Було б цікаво, як би Андрій не лише прочитував у “Юнакові”, що думають на тему юнацьких проб інші, але теж якби він тепер ще раз відгукнувся.

— А може він взагалі не знає, який “рух” викликали його думки?

— Не вірю, це неможливе. Навіть, якщо він не читає “Юнака”, то в Австралії, де ми маємо багато прихильників, зокрема тепер після Ювілейної зустрічі, напевно ціле юнацтво з цікавістю переглядає кожне число “Юнака”, чи немає там знову чогось про них.

— До цього ще в лютому числі ми помістили звернення булавних юнацтва, щоб прислати свої думки та пропозиції до юнацьких проб.

— То, думаю, булавні напевно тепер читають наші “розмови” також дуже пильно.

— Але віддаймо вкінці голос нашій ширій подрузі з Торонта.

**

“Прочитавши “Щось у нас не щастить”, погоджуся з більшістю думок пл. розв. Андрія Глуханича з Мелборну. Я переконана, що в усіх країнах існує проблема малого зацікавлення пластовими зайняттями. Ми всі свідомі цього, але не вистачає сказати, що є така проблема і на тому кінець! Треба намагатися її розв'язати.

Якщо програма для пластових проб вас, юнаків та юначок, не вдовольняє й уважаєте, що треба інших вимог, то пишіть нові вимоги для проб і пішліть їх до вашої Крайової пластової старшини. Напевно ваші пропозиції будуть прочитані, обговорені, обдумані, а може навіть офіційно прийняті!

Пам'ятайте: Пласт це організація української молоді. Себто — молодь працює для молоді та молодь працює над собою, а не лише батьки для дітей чи старші для молодших.

Як можна скласти відповідну програму для юнацтва, якщо нема допомоги від самого юнацтва?

Ось і мої завваги до думок друга Андрія, які мені здаються недокладними.

до т. 2. Пластові сходи: Впоряду ви не мали навчитися вже в новацтві, бо він належить до програми УПЮ. В новацтві впоряд виглядає ось так: новацтво вміє стати на струнко і спочинь, знає знаки свистком і руками (збірка в одному ряді, двох, в однолаві, в крузі, стій,

вперед). Правда, можна ще додати інші накази, але в основному це належить до УПЮ.

Не знаю, чому вам “досить” впоряду. Чи ви вже вмієте виконати всі накази, подані в “Житті в Пласті” (ст. 226-241)? Чи ви всі без найменшої задержки вмієте правильно давати всі команди? Якщо так, то gratulюю! Певно, впоряд не має тривати на сходах півгодини, а вистачить присвятити йому 10 хвилин. Добре чергуватись і кожний з вас у гуртку буде мати можливість приблизно раз на два місяці вести впоряд. Теж у програмі сходи впоряд це наче відпруження, як рухові ігри. Якщо ви довго сидите, аж хочеться встати, щоб трохи розрухатися. Зрозумійте, що впоряд виробляє самодисципліну, координацію, ритм, м'язи, правильну поставу в ході. Отже бачимо, що впоряд корисний не тільки в одному напрямі.

До 1-ої проби юнаків підготовлює впорядник. До 2-ої проби юнаки повинні самі плянувати та проводити свої сходи лише з допомогою впорядника. По 2-ій пробі юнаки мають самі плянувати та проводити свої зайняття, а впорядник тільки відіграє роль опікуна. Отже є багато нагод, як юнаки можуть самі “зміцнити гурток”. Навіщо чекаєте на те, щоб хтось (впорядник) за вас усе зробив? Робіть самі! Чи чули ви про самовиховання? Чи знаєте, до чого це стосується?

до т. 3. Причина неактивності старшого пластуна незалежна від того, чи 3-тю пробу хтось має чи її не має. Правда, ті, хто її має, у більшості активні. Але теж є велика кількість дуже активних старших пластуна (ок), які цієї проби не мають.

“Почуття меншевартості”? А це що? Не чула ще про таке й тому питаю: чи самі члени УСП почувуються маловартісними тому, що вони в УСП, чи юнацтво й сеньйори вважають, що старше пластуно маловартісне? Хоч як воно там, уважаю, що причиною “меншевартості” (якщо таке існує) не є третя проба.

до т. 4. Якщо ти, друже Андрію, прочитаєш у “Житті в Пласті” про 4-те пл. відзначення, то завважиш, що юнакові не дають його лише за те, що він виконує свої обов'язки, але за те, що він їх виконує **зразково**, так щоб міг бути взором для інших. Якщо у твоїй станиці надають відзначення тільки за пересічне виконання обов'язків, зверни станичній старшині увагу і дай їм прочитати “Життя в Пласті”, ст. 203.

Здається мені, коли б усі пластуни (-ки) читали “Життя в Пласті”, але так справді читали “від дошки до дошки”, з наміром

зрозуміти те, що Дрот написав, то в Пласті було б трохи менше проблем. Ще краще було б, якщо б усі намагалися придержуватись всього сказаного в цій книжці.

Скажіть мені, скільки з вас, юнаків та юначок, по цілому світі прочитали "Життя в Пласті"? Чи буде вас більше як 25%?

Скоб!

Ст. пл. Адріяна Генік-Березовська
Торонто

Як юнацтво оцінює літні табори

Від Редакції: Як знаємо, у кожній країні, де працює пластова організація, літні табори мають інший характер, залежно від можливостей і обставин, в яких їх відбувають. На терені США, де є найбільше у світі число пластунів, табори юнацтва, зокрема на східньому побережжі Америки, є окружні, великі числом, з різним засягом пластового вироблення таборовиків, від прихильників до розвідувачів.

Характеристику такого окружного табору (що його називає автор чомусь "експериментальним") переслав юнак А. Рак з Нью-Йорку на 5-тий конкурс дописів до "Юнака" своєї Пластової Станції. Хоча, з уваги на характер цього допису, журі його не могло оцінювати, містимо його на сторінках нашого журналу і сподіваємося, що він викличе серед інших юнаків і юначок охоту написати також свої спостереження чи думки на тему літніх юнацьких таборів та якими вони хотіли б їх бачити.

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИЙ ТАБІР юнаків

Пласт — є організацією самовиховною. Самовиховання відбувається так, що юнацтво раз у тиждень, а часами й частіше, відбуває свої сходи. На цих сходинах під проводом виховників ми приготуємося до пластових проб, зустрічаємося з нашими ровесниками та обмінюємося думками в гутірках та дискусіях.

Всі ці пластові теоретичні зайняття відбуваються у пластових домішках упродовж шкільного року, від початку місяця вересня до кінця місяця червня.

В місяцях липень-серпень новацтво і юнацтво перебуває в пластових таборах. Ціль тих таборів дати змогу в першій мірі нам пластунам застосувати набуте теоретичне знання до практичного пластування серед природи. Буває і так (як це мало місце на останньому літньому юнацькому таборі, де я був), що учасники табору мають змогу набутися і теоретичне знання,

і застосувати його до практичного пластування впродовж трьох тижнів. Це можливе тільки завдяки прововоді табору й комендантові, що правильно організує, вміло та по-пластовому проводить щоденні гутірки та зайняття.

Останнього літа, в місяці липні, я мав надзвичайну приємність бути на такому "правильно зорганізованому і вміло проведеному пластовому таборі". Цей табір тривав три тижні і я з нього скористав більше як 25 пластових сходів, що я їх відбув у пластовій домішці впродовж шкільного року.

Наш табір називався "У Карпатах, серед лісу, на горбочку", а його головною темою був Український Пласт на Закарпатті. В моїх очах і в моєму розумінні цей табір це був одиниць справді пластовий табір, що його я досі пережив. Він відбувався у пластовому дусі, а практичне пластування відповідало теоретичному.

Перш за все, за винятком двох індивідуальних випадків, ми не мали фізичних кар. Через це учасники табору почувалися свободніші. Також вони знали, що саме їхній обов'язок удержувати порядок і правильний вигляд табору. Ми не мали пластових "капралів", щоб нам наказували: "зроби це, піднеси те, не йди туди" і т. д. Все це було для нас самозрозумілим і без капральства. Ми мали доступ до членів бурави, а головно до коменданта, бо всі таборували справді разом з нами. Ми розуміли їх, а вони нас. Такого вирозуміння я не завважив у попередніх моїх таборах.

Крім цього, ми мали в цьому таборі зайняття, яких ми на інших таборах не проводили. Зайняття такі, як водолаження, природознавство, стрільня з рушниць подобалися не лише мені, але всім учасникам цього табору. Всі ці зайняття були щодня в нашій програмі та не перешкождали ні в чому іншому. Члени бурави в таборі посвячували більше часу для прихильників та учасників, як для розвідувачів. У цьому таборі прихильники, учасники та розвідувачі мали ці самі права й не було "дискримінації", як на інших давніших окружних таборах.

У часі відкриття табору, наш комендант зазнайомив нас з усіма обов'язками в цьому таборі. Він вияснив, що табір тільки тоді вийде усім на добре, як ми будемо співпрацювати.

Я думаю, що цей табір вдався і провід Пласту повинен його висліді розглянути та проаналізувати, щоб на цьому досвіді можна планувати табори в майбутньому.

Пл. розв. Андрій Рак
3-й К. УПЮ-ів
Нью-Йорк

ЯКІ КОРИСТІ З „ЛІСОВОЇ ШКОЛИ“ І ЧИ РЕКОМЕНДУЄШ ТІ ВІДБУТИ?

Ст. пл. Ігор САВЧУК, член 25 Куреня УСП-ів "Чорноморці". Я радив би юнакам їхати до "Лісової Школи", бо, крім "Лісової Школи", не залишилось інших місць, де можна набрати доброго, основного знання з практичного пластування. З "Лісової Школи" юнак переважно виходить добрим пластовим провідником.

Ст. пл. Ігор ГІЛЬ, член 3 Куреня УСП-ів "Лісові Чорти": Юнацький вишкіл "Лісова Школа" є вартісний і потрібний для майбутніх інструкторів на юнацьких виховних таборах. Практичне знання, провідництво та співпраця з друзями — це три найголовніші завдання "ЛШ". Сьогодні юнак у США не може стати членом даної ланки інструкторів, яка вибирається своєю працею в таборах.

Моє одне бажання таке, щоб ті юнаки, хто думає відбутися "ЛШ" тільки для власного задоволення і пізніше не бере участі в пл. праці, відбували поїздку до "ЛШ", а натомість дали можливість тим юнакам, хто має охоту та зацікавлення передавати своє знання іншим і працювати в пластовій організації в майбутньому. Тому раджу тим юнакам, хто має цей запал до праці, сміло відважитись на цей важливий крок і поїхати на "Лісову Школу".

З ПРИРОДИ Й ТЕХНІКИ... СИМВОЛ ШАНИ

Небагато дерев здавна користуються такою любов'ю і шаною, як дуб. Слов'яни, стародавні греки, римляни ще на зорі своєї історії поклонялися цьому величавому красеню, що нерідко сягав своїм віком за тисячу — півтори тисячі років.

Чудодійні властивості приписували старим дубам, про них складали міти, легенди, пісні, билини.

У Греції дубова гілка символізувала силу, могутність та знатність роду, а дубовими вінками нагороджували найхоробріших воїнів.

Обожнюючи дуба, греки присвятили його Аполлонові — богові світла, покровителеві мистецтв.

Часто оголошувано святими могутні вікові дерева, під ними відбувалися церемонії піднесення жертв богам, оракульські передбачення. Жерці на свій лад тлумачили шелест листя дубів-оракулів, шум його гілля, пророкуючи майбутню долю багаточисленним паломникам.

У стародавньому Римі дуб присвячувався верховному богові Юпітеру, а жолуді називались юпітеровими плодами. Знаменитий римський учений-натураліст Пліній Старший у творах про рослини писав, що дуби "не тронуті віками, одного віку з всесвітом, вони вражають своєю безсмертною долею, як найвеличніше чудо світу".

Подібно до греків та римлян, слов'яни теж обожнювали дуба, присвячуючи його наймогутнішому своєму богові — громові, а блискавки — Перунові. У старовинних слов'янських літописах часто можна подибати згадки про дуба — Перунове дерево. Під ним відбувалися церемонії молитов, приношено жертви, схвалювано важливі військові та державні постанови.

Тож здавна склалася чудова традиція — садити в честь хороших людей дерева, а на згадку про найвидатніших — дуби.

Вшанував народ такою честю й великого Каменяря — Івана Франка. Це молодий дубок, що його спочатку посадили на одній із вулиць Львова, а згодом його перенесли до садиби, будинку-музею, письменника. Так і зеленіє він як символ глибокої народної шани до видатного українського письменника.

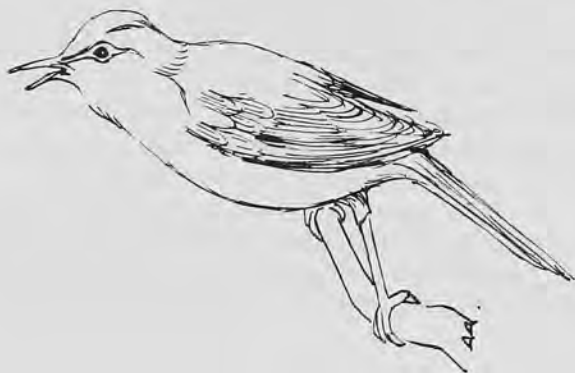
Цікава зелена пам'ятка збереглась і на батьківщині письменника — міцний, немов налитий силою, красень-дуб.

Малий, ще невідомий Івась, а згодом славетний Каменяр, не раз бував під його могутньою кроною. Він тут не тільки відпочивав, а й творив у прохолодному затінку лісового велетня.

Бережуть земляки цю дорогу пам'ятку, називаючи дерево Дубом Франка. Вони гордяться тим, що створені талановитим письменником зразки художнього слова, вперше зазвучали саме в їхньому селі, під велетнем-дубом, живим пам'ятником великому Каменяреві.

(С. І. Івченко "Дерева-пам'ятники")

пл. сен. Д. Даревич

УКРАЇНСЬКИЙ СОЛОВЕЙКО

Була прекрасна весна. Дерева вкриті зеленим одягом, а сонце ясне, милуючись світом, виглядало з-за вершків дерев. Тільки бідна Маруся не могла радіти ясним сонечком і зеленими квітучими деревами. Вона лежала дуже хвора. Нетерпляче очікувала вечора, коли прилітав до неї її найдорожчий гість. Вона глибоко вдихала свіже пахуче повітря у свої слабкі груди. Її личко вкривали тоді рум'янці радості, а круглолиций місяць, плывучи по небі і виглядаючи з-за хмарки, неначе й собі радів хоч малим Марусиним щастям.

Маруся чекаючи вдивлялась у темне галуззя дерев. Нараз заколихались листочки біля вікна, і в місячній сльві Маруся могла помітити силуетку маленької брунатного кольору пташки-соловейка. З радості Маруся зупинила віддих, а соловейко стрибнув по галузках, ніби шукав собі зручного місця. А потім, вмовившись на квітучій галузці вишневого дерева, залився милозвучним співом. Він наче хотів розвеселити нещасливу дівчину. Його спів лунав на весь сад, а далі, немов зрозумівши сум в очах дівчини, він і собі сумно затьохкав. І так нісся його чарівний невтомний спів, що розважав Марусю, десь до півночі. Далі, він поволі співав лагідніше і тихіше, ніби заколихував її до сну. А потім, ніби втомившись від своєї праці, зовсім стихав, ховаючи свою голівку під крильце. Дівчина також спала і не знала, коли він відлетів.

Зчасом соловейко прилітав рідше, співав коротше і знову відлітав. Немов би й він мав якісь свої турботи. Маруся ж далі його чекала щовечора, виглядала іноді з очима повними сліз. Вона не знала, чим вона вразила соловей-

ка, чому він її майже покинув. Її личко ще більше поблідло, а рученята мов би потоншали. Мати й собі зітхала, дивлячись на доню, і не знала, як зарадити біді. Так минали тижні...

Аж одного вечора, коли здавалось, смерть застукає у віконце і візьме дівчину у свої чорні обійми, за вікном залунав соловейків спів, такий сильний та бадьорий. Його чути було, здавалось, на всю околицю. Почувши, мати прочинила вікно, а Маруся з радості аж заплакала. У місячній сльві вони побачили, що там за вікном, на вишневій галузці, співав не один соловейко, а було їх п'ятеро, ціла родина соловейків.

Від того вечора здоров'я Марусі щоразу кращало, і за короткий час вона вже, прогулюючись по саду, з насолодою щоразу слухала чудовий спів своїх соловейків.

Ігор Якубович (12 років)

(учень 7-ої кл. Рідної школи
у Нобл-Парку, біля Мелборну
Австралія)

ВЕЧІРНЯ ГОДИНА

Гамір, шум, крик, зойк, де б не пішла я, всюди це чую, ніде не можу знайти спокою. Щодня повертаюся додому зі школи і мрію знайти бодай хвилину спокою у вечірню годину, але ніколи його не знаходжу. Все є нова робота, нові проблеми і ця моя вечірня година це лиш продовження дії, а не година відпочинку і розважувань.

Проте однієї вечірньої години я їхала додому автобусом. Мріяла про місце, де б могла знайти спокій, щоб думати про себе, і про інших. Я так замріялась, що вийшла заскорота всіла в інший, як мені треба було, автобус. В автобусі було багато людей, усі вони розмовляли. Я дивилася крізь вікно, хотілося замкнутися у своєму світі, не чути їхніх голосів, але даремно.

ІНФОРМАЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ

про

ЮВІЛЕЙНУ МІЖКРАЙОВУ ПЛАСТОВУ ЗУСТРІЧ-1972

“Вовча Тропа”, Іст Четгем, США, 19-27. 8. 1972

Пл. сен. Зенон О. Корчинський
голова Орг. Ком. ЮМПЗ — 1972

ПІДГОТОВЛЯЙМОСЯ ДО ЮМПЗ — 1972!

Ювілейна Міжкrajова Пластова Зустріч — 1972, як уже всім відомо, відбудеться на Пластовій Оселі “Вовча Тропа”, біля Іст Четгем, Нью-Йорк, у Сполучених Штатах Америки, у часі від 19-го до 27-го серпня 1972. Про це вже були повідомлення в попередніх числах “Юнака”, як теж були повідомлені Пластові Станції і юнацькі курені на терені Канади і США, також батьки пластової молоді на сторінках нашої преси і окремими обіжниками в тій справі.

Організаційна Комісія ЮМПЗ, Програмова Комісія і Мистецька Комісія інтенсивно працюють, щоб сама Зустріч випала якнайімпульсніше, а пластова молодь — головню юнацтво — мало нагоду не лише взаємно знайомитись, виказатися знанням із практичного пластування, знанням історії Пласту, знанням української культури, спортивним виробленням, але ця Зустріч матиме на меті показати і членству самого Пласту і українській спільноті, як у практичній дії виглядає “цей новий люд”, що маршує до Великої Мети, пристосовуючи на кожному кроці елементи пластового виховання, як от дружбу, ввічливість, уважливість, допомогу іншим (індивідуально і групово), пошани авторитету, толерантності тощо.

Різноманітна й цікава програма Зустрічі пригтована головню для юнацтва. Змаги із пластових уміlostей і практичного пластування, історична теренова гра, базована на історії Пласту, курінні і міжкурінні ватри, денне таборування, спортові змаги, мистецькі виступи, дві головні ватри для всіх учасників Зустрічі — одна в п'ятницю, 25-го серпня ц. р. з нагоди 60-річчя Пласту і “Прощальна ватра” в суботу, 26-го серпня з мотом ватри “Пластова ідея завжди жива” — дадуть юнацтву великі переживання, сполучені із пластовим чаром і пластовою романтикою.

Конкурси з таких ділянок, як рецитації творів сучасних поетів, драматичні виступи, співочі точки, інструментальні, танкові виступи, обряд весілля і обжинок, ритмічна руханка юначок до музики, показовий упоряд юнаків — будуть іспитом уміlosti пластової праці, що її виконує юнацтво так у доміvках, як і на пластових таборах. Роздача нагород і грамот за досягнені перші місця поодинокими куреннями УПЮ і самими учасниками Зустрічі — буде виявом оцінки Проводу Зустрічі за їхню працю перед і на самій Зустрічі.

День приїзду, себто субота, 19-го серпня, буде використаний на розтаборування поодиноких курінних таборів, упорядкування і прикрашення шатер у “своєму таборі” і започаткування “денної таборової рутини” за принципом: “Основною формою зайнять буде таборування, а не табір”.

Офіційні зайняття Зустрічі, що їх подано Програмовою Комісією ЮПЗМ-72 в обіжнику ч. 4 — є пересічно від 9-ої год. ранку до 12-ої і від 2-ої до 5-ої по пол. Решта часу призначено на відвідини інших таборів, курінні і міжкурінні ватри, підготовку до двох загальних ватер, взаємно-пізнання одні одних, так у своєму таборі, як і в інших таборах, товариське співжиття та дружні відносини не лише до себе самих (юнацтва), але і до старших і Проводу Пласту.

Офіційне відкриття Ювілейної Міжкrajової Пластової Зустрічі відбудеться в неділю, дня 20-го серпня, після Богослужень і під час цього голова Головної Пластової Ради уведе в уряд Начального Пластуна — пл. сен. Юрія Старосольського.

Закриття Зустрічі відбудеться тиждень пізніше — себто в неділю, 27-го серпня ц. р.

В обіжниках Організаційної Комісії ЮМПЗ-72 від 1-4 докладно з'ясовано, що пластоє юнацтво має підготувати до Зустрічі, головню, як саме має приготуватися до участі в тій Зустрічі.

Понижче подаємо до відома юнацтва та їхніх батьків найважливіші інформації з усіх обіжників.

ПРОГРАМА ЮМПЗ-72

● 19 серпня, субота, — приїзд і розтаборення. Год. 5-та по пол. відкриття таборів, кожний окремо.

● 20 серпня, неділя, — год. 9.30 — Богослуження. Год. 11.15 — відкриття Зустрічі. Від год. 3-ої до 5-ої по пол. відвідини таборів.

● 21 серпня, понеділок, — від год. 9-ої — 12-ої і від 2-ої — 5-ої по пол. змагання в таборах юнаків і юначок у практичному пластуванні і пластових уміlostях.

● 22 серпня, вівторок, і 23 серпня, середа, — від год. 9-ої — 12-ої і від 2-ої — 5-ої по пол. спортивні змагання.

● 24 серпня, четвер, — від год. 9-ої — 5-ої по пол. Історична теренова гра.

● 25 серпня, п'ятниця, — від год. 9-ої — 12-ої спортивні фінали. Від 2-ої — 5-ої по пол. фестивалі і конкурси. Год. 7.30 святкова ватра з нагоди 60-річчя Пласту.

● 26 серпня, субота, — від 9-ої — 12-ої спортивна дефілада. Мистецька програма. Від год. 2-ої — 5-ої продовження мистецької програми і виведення ювілейної відзнаки 60-річчя Пласту. Год. 8-ма увечорі прощальна ватра. Мотго ватри: “Пластова ідея завжди жива”.

● 27 серпня, неділя, — год. 9.30 — Богослуження. Год. 11.30 — святкове закриття Зустрічі. Обід і ліквідація таборів.

● **Заувага:** в інших годинах — зайняття по таборах, внутрішні ватри, відвідини таборів, підготовка до програми, ватер, дозвілля.

● **Щодня:** Уставання — 6.00 год. вранці, нічна тиша — 10.30 год. увечері.

Гасло ЮМПЗустрічі:

“ПЛАСТОВА ІДЕЯ ЗАВЖДИ ЖИВА”

Гасла для юнацьких таборів на дні:

понеділок, вівторок, середа, четвер і п'ятниця
(21. 8. — 25. 8.):

“ПЛЕКАТИМУ СИЛУ І ТІЛА І ДУХА”

Субота (26. 8.):

**“ЗА ЗБЕРЕЖЕННЯ ДУШІ І РІДНОЇ КУЛЬТУРИ
НАШОЇ МОЛОДІ”** (Дрот)

Неділя (27. 8.):

“З БОГОМ У ДАЛЬШУ ПЛАСТОВУ МАНДРІВКУ”

РАМОВИЙ ПОРЯДОК ДНЯ:

6.30	—	Вставання,
6.35 — 6.45	—	Ранній прорух,
6.45 — 7.45	—	Миття, порядкування у таборі,
7.45 — 8.00	—	Молитва, денний наказ,
8.00 — 8.45	—	Снідання,
8.45 — 9.00	—	Приготування й відмарш на місце зайнять,
9.00 — 12.00	—	Зайняття — згідно з програмою Зустрічі,
12.00 — 2.00	—	обід,
2.00 — 5.00	—	Зайняття — згідно з програмою Зустрічі,
5.00 — 7.00	—	Вечеря — приготування до зайнять,
7.00 — 10.00	—	Внутрішні ватри — відвідини таборів,
10.00	—	Молитва,
11.00	—	Нічна тиша.

ОСОБИСТИЙ ВИРЯД ЮНАКА

1. Повний пластовий однострій. 2. Спальний мішок, коц і піжама, мала подушина з пошевкою, матрац до надування (гумовий) і підстилка під матрац, простирало. 3. Дошевик або пелерина (“панчо”). 4. Довгі штани — робочі, спортовий одяг (біла сорочка, гранатові штанці, білі тенісівки), дві пари спідної білизни, хустинки до носа, три пари скарпеток (в тому одна біла). Міцні півчеревики (крім тих, що до однострою). Светер з довгими рукавами, вітрівка або тепла куртка. Гумові кальози або чоботи, купелеві штанці. 5. Напличник, пластовий ніж, менажка, ложка, горнятко, вилка, пляшка на воду. 6. Мило, рушник, щітка і паста до зубів, крем проти сонця, гребінь, дзеркало. 7. Електрична лампка і запасові батареї, сірники. 8. Приладдя до чищення черевиків, приладдя до шиття (голки, нитки, ножички, запасні гудзики). 9. Нотес і олівець, компас, шнурок до піонерських робіт (50 стіп). 10. Свисток, темні окуляри, фотоапарат (побажаний).

ОСОБИСТИЙ ВИРЯД ЮНАЧКИ

1. Повний правильний пластовий однострій. 2. Напличник. 3. Мішок до спання і коц. 4. Гумовий матрац до надування. 5. Правильний спортивний одяг і — якщо є — курінний спортивний одяг. 6. Купелевий одяг. 7. Дошовик і гумові чоботи. 8. Светер або вітрівка та довгі штани. 9. Спідна білизна на зміну, піжама і хусточки до носа. 10. Запасові черевики. 11. Приладдя до їжі: менажка, горнятко, полева пляшка, вилки, ложка, ніж та рушничок до миття посуду. 12. Туалетне приладдя: мило до миття в коробці та мило до прання, щіточка до зубів, паста до зубів, гребінь, дзеркальце, цельтова мидниця, 2 рушники. 13. Приладдя до чищення черевиків та приладдя до шиття (голки, нитки, аграфки, гудзики, ножички). 14. Вандаж і стерильні наліпки (“бенд-ейд”), йодина. 15. Записник і олівець, пластовий ніж, шнур (3 ярди) і сірники. 16. Компас і лампка. 17. Мішок на брудне білля. 18. Необов'язковий виряд: Листовий папір та поштові марки, фотографічний апарат, музичні інструменти, як теж довільний одяг на зміну.

ВАЖЛИВА ПРИГАДКА

Пригадуємо, що багато важливих інформацій для учасників ЮМПЗустрічі-72 поміщено в “Юнаку” за березень ц. р. на 22-ій сторінці і в “Юнаку” за квітень ц. р. на 20 і 21-ій сторінці. Прочитайте їх уважливо ще раз!

ПІСНІ

Програмова Комісія ЮМПЗ доручає всім учасникам (-цям) Зустрічі вивчити такі пісні, що їх запропонує ст. пл. Адріяна Генік-Березовська (Канада). Біля кожної пісні подаємо назву співака і сторінку, на якій є ноти і текст пісні.

1. Отче Наш!
2. Царю Небесний, Всесильний Боже (“У мандри” с. 2)
3. Пластовий гімн (“В дорогу”, ст. 14)
4. Пісня закарпатських пластунів (“В дорогу”, ст. 28)
5. Пісня пластунок (“В дорогу”, ст. 40)
6. При ватрі (“В дорогу”, ст. 66)
7. Ти пластуне (“У мандри”, ст. 20)
8. Гей, життя ти наше (“В дорогу”, ст. 56)
9. Молоді ми (“В дорогу”, ст. 72)
10. Ватра пластунок (“У мандри”, ст. 48)
11. Ми ростем, ми надія народу (“В дорогу”, ст. 70)
12. Не журіться, юні друзі (“В дорогу”, ст. 42)
13. Від синього Дону (“В дорогу”, ст. 22)
14. Чи знаєш ти... (“В дорогу”, ст. 60)
15. Зашуміли верби (“В дорогу”, ст. 59)
16. Гей-гу, гей-га (“В дорогу”, ст. 32)
17. Гей, там у горах (“В дорогу”, ст. 62)
18. Гей, волиняськими шляхами (“В дорогу”, ст. 125)
19. Світить місяць (“У мандри”, ст. 71)
20. В горах грім гуде (“У мандри”, ст. 66)
21. Ой, Хмелю (“В дорогу”, ст. 92)
22. Розп'ягайте, хлопці, коні (“В дорогу”, ст. 93)
23. Рушничок (“У мандри”, ст. 104)
24. Місяць на небі (“У мандри”, ст. 80)
25. Човен хитається (“У мандри”, ст. 74)
26. Гуцулка Ксеня (“У мандри”, ст. 94)
27. Засвітали козаченьки (“В дорогу”, ст. 98)

НАГОРОДИ ДЛЯ УПО-ок і УПО-ів НА ЮМПЗ-72

Тому, що ЮМПЗ-72 "...буде в основному проведена під аспектом таборування та зайнять пластового юнацтва, яке є основним самовиховним укладом Українського Пласту..." (Обіжник ч. 3 — лютий 1972), Комісія точкування постановила нагородити всі курені та самостійні гуртки за поодинокі ділянки.

Потримуючись засад "чесної гри" та розуміючи 8-му точку пластового закону: **Пластун є братерський і доброзичливий**, — кожний курінь приготує нагороду — трофей ручно виконаний.

Основним, центральним елементом нагород-трофеїв мусить бути пластова лілейка з тризубом. Крім цього треба мати на увазі такі додаткові дані:

1. **Розміри:** приблизно 14" висота, 6" ширина, 6" глибина.

2. **Написи:** "1-ше місце СПІВ" або ПІОНЕРСТВО"... (що кому припаде).

3. **Дата:** "ЮМПЗ" — 19-27-го серпня 1972.

Кожна зв'язкова чи виховниця (зв'язковий чи виховник самостійного гуртка) одержить лист від ст. пл. Люби Мазяр і пл. сен. Володимира Бакальця, в якому буде подана назва ділянки (табірництво, теренова гра, куховарство, піонерство тощо), до якої члени куреня чи самостійного гуртка мають стосуватися і зробити нагороду-трофей за подану ділянку.

Подробиці щодо нагород-трофеїв одержать зв'язкові та виховники самостійних гуртків листовно в найближчому часі.

Для здобуття I, II і III місця братиметься на увагу такі точки:

1. Пластова постава. 2. Пластовий однострій. 3. Зовнішній вигляд. 4. Уживання української мови. 5. Точність у зайняттях. 6. Практичне пластування. 7. Чистота в таборі.

ТЕРЕНОВА ГРА ДЛЯ ЮНАЧОК

1. **Час і місце:** Теренова гра відбудеться в четвер, 24 серпня, від год. 9-ої вранці до год. 5-ої по пол. на "Вовчий Тропі" в Іст Четгем, Н. Й.

2. **Провід теренової гри:** Теренову гру підготує і проведе 20-ий Курінь УСП-ок "Лісові Мавки". Головою комісії теренової гри є ст. пл. Рома Яцура.

3. **Мета теренової гри:** Оцінити пластову поставу, зарядність, ініціативу, помисловість, дружбу, співпрацю і фізичну вправність на тлі знання практичного пластування та історії 60-річчя Пласту. Вільшість пунктів є так укладена, що кожна юначка мусить бути готовою показатись тим знанням.

4. Юначки, які братимуть участь у тереновій грі для молодших, мусять знати весь матеріал до 1-ої пл. проби, як також морзетку, дещо з табірництва та піонерства — як ставити шатро, збудувати вогник, польову кухню, якнайбільше вузлів, як орієнтуватися в терені, як міряти висоту дерева чи ширину ріки. Юначки, які братимуть участь у тереновій грі для старших, мусять знати те, що вимагають до 2-ої і 3-ої юначкої

проби. Поза цим — усі юначки повинні знати якнайбільше пісень і приповідок. Вони повинні знати географію України і ознайомитись із сучасною малою Україною. Історію Пласту у скороченій формі подаємо. Дальші інформації можна знайти в пластовому посібнику "Життя в Пласті".

5. Усі юначки на ЮМПЗ братимуть участь у тереновій грі у формі одноденної прогулянки — куреннями і самостійними гуртками. Теренова гра буде розділена на дві окремі траси та два комплекси точок — одні для молодших юначок (прихильниць і учасниць), а другі для старших (розвідувачок і вірлиць).

6. Просимо зв'язкових і впорядниць самостійних гуртків зголосити ст. пл. Ромі Яцури

(Mrs. R. Jacura, 6233 W. 94 St.,
Oak Lawn, Ill., 60453, USA)

кількість юначок у курені чи гуртку, які поїдуть на ЮМПЗ, за ступенями (прих., учасн., розв., вірл.).

Одержавши числовий стан куренів і самостійних гуртків, комісія теренової гри повідомить кожну частину, на скільки груп вони будуть поділені, до котрої теренової гри вони будуть призначені. Кожна група обере свою провідницю, яка відповідатиме за групу. Після одержання числового стану, комісія вишле безпосередньо зв'язковим та впорядницям точні вимоги до теренової гри.

7. Закликаємо всіх старших пластунок допомогти нам провести цю теренову гру. Просимо курінних та осередкових подати нам списки своїх членів, що можуть бути до диспозиції в день теренової гри, щоб заздалегідь було можна з ними порозумітися і обговорити ті пункти, які вони точкуватимуть.

8. Подаємо короткий нарис історії Пласту, що її будуть брати на увагу в тереновій грі.

ТЕРЕНОВА ГРА ДЛЯ ЮНАКІВ

1. **Час і місце:** Теренова гра відбудеться в четвер, 24-го серпня, від год. 9-ої вранці до год. 5-ої по пол. на "Вовчий Тропі" в Іст Четгем, Н. Й.

2. **Провід теренової гри:** Історичну теренову гру підготують і проведуть 23-ій Курінь УПС і 27 Курінь УСП "Хмельниченки". Головою комісії теренової гри є пл. сен. Володимир Бакалець. Участь у підготовці і проведенні програми можуть брати всі зацікавлені пл. сеньйори і старші пластуни інших куренів.

3. **Учасники змагань:** Участь у змаганнях теренової гри мають брати всі юнаки (прихильники, учасники, розвідувачі і скоби), що є учасниками ЮМПЗ-72, куреннями і самостійними гуртками.

4. **Основні напрямні для проведення теренової гри:**

а) Правила гри, зміст і спосіб точкування нормув окремий правильник теренової гри.

б) Виряд для теренової гри буде поданий пізніше.

в) Теренова гра буде поділена на чотири основні частини: 1) Історичне тло, як цілість (наказ, мета змагань, правила тощо). 2) Вияв знання з практичного пла-

стування. 3) Змагання на тлі історичних подій Українського Пласту і нашої Визвольної Боротьби. 4) Спільне закінчення, як вислід теренової гри на ЮМПЗ-72.

г) Комісія точкування теренової гри складається із суддів окремих змагових пунктів під проводом голови комісії точкування ЮМПЗ-72 (для юнаків).

5. Змагання в тереновій грі відбудуться куренями і самостійними гуртками.

6. Усі змагові гуртки починають змагання в один час, на основі мапи-спеціалки.

7. Теренова гра буде проведена при допомозі "пушки-говорухи" ("вокі-токі").

8. Матеріали і обіжник для теренової гри буде розісланий усім зголошеним куреням і самостійним гурткам у травні ц. р.

ОПЛАТА ДЛЯ УЧАСНИКІВ ЗУСТРІЧІ

● Оплата для учасників Зустрічі за час цілої Зустрічі \$45.00, для двох осіб з однієї родини — \$80.00, для трьох — \$105.00, для чотирьох — \$120.00.

● Члени УСН і УПС, що не зможуть бути на цілій Зустрічі, будуть платити \$3.00 як реєстраційну оплату (включно з відзнакою ЮМПЗ) і \$5.00 денно за харчі.

● Члени Пластпріятю і гості платять \$2.00 як реєстраційну оплату (ювілейну відзнаку можуть купити) і в міру спороможности оселі зможуть харчуватися в буфеті оселі.

● Пластові Станиці, віддалені понад 500 миль, одержать 10%-ову знижку від загальної суми, вплаченої учасниками даної пл. станиці.

НАРИС ІСТОРІЇ ПЛАСТУ

I. 1911—1920

Осінь 1911 — Початки Пласту при українських середніх школах у Львові.

12. 4. 1912 — Д-р Олександр Тисовський, основоположник Пласту, переводить першу пластову присягу у Львові.

Співосновники й організатори інших пластових частин — Петро Франко й Іван Чмола.

Пласт організований на засадах англійського "Скавтинг фор бойс", що його заснував Бейден-Пауел 1908 р.

1913 — Перший з'їзд представників пластових відділів.

1914 — Вибухає війна — пластуни вступають до Легіону Українських Січових Стрільців.

Червень 1914 — Перший з'їзд пластунів Галичини та Буковини.

1915 — Постають перші відділи пластунок.

1918 — Постає Верховна Пластова Рада під проводом Дрота.

II. 1920 — 1930

1920-1921 — Пласт відновляє діяльність після війни. — Багато мандрівних таборів у цьому періоді.

1921 — Перше видання пластового посібника "Життя в Пласті" д-ра Олександра Тисовського.

1921 — Постають пластові частини на Закрапатті.

1924 — На Верховному Пластовому З'їзді обрано Дрота на голову Верховної Пластової Ради (ВПР), а Сірого Лева на голову Верховної Пластової Команди (ВПК).

Митрополит Андрій Шептицький дарує площу на пластові табори в Карпатах біля Підлугото.

1925 — Постає Улад Українських Старших Пластунів (УУСП).

1928 — Польська влада забороняє легальну пластову діяльність на Волині.

1930 — Постає Улад Пластового Сеньйорату (УПС).

1930 — Польська влада забороняє пластову діяльність в Галичині.

III. 1930 — 1944

26. IX. 1930 — Польська влада остаточно розв'язала Пласт в Галичині. Від того часу Пласт діє підпільно. — Польська влада суворо карала за приналежність до Пласту арештами та висилкою до концентраційного табору в Картузькій Березі.

1931 — Постає СУПЕ у Празі єдина легальна пластова організація.

1936 — Відсвятковано 25-річчя Пласту у Празі.

Березень 1939 — Окупація Чехо-Словаччини Німеччиною — СУПЕ припиняє діяльність.

IV. 1945 — 1972

1945 — Пласт відновляє свою легальну діяльність у таборах переселених осіб в Німеччині і в Австрії.

Пластовий центр починає діяти у Мюнхені.

1947 — З'їзд СУПЕ в Регенсбурзі — Сірий Лев проголошений Начальним Пластуном.

1947-1948 — Пласт починає діяти в Англії.

1948 — Перші пластові з'єднання в Канаді, США й Австралії.

1949 — Пласт починає діяльність в Аргентині.

1954 — СУПЕ перетворюється в КУПО.

1957 — Ювілейна Пластова Зустріч на "Пластовій Січі" в Грефтоні біля Торонта.

1962 — ЮПЗ на "Вовчій Тропі" в Іст Четгем, США.

1967 — ЮПЗ на "Ватурині" біля Монтреалю.

1971 — Святкування 60-ліття Пласту в Австралії.

1972 — ЮМПЗ на "Вовчій Тропі", США.

Використані джерела:

1. Д-р О. Тисовський: "Життя в Пласті", 1970 р.

2. Т. Данилів: "Основоположник Пласту", 1966 р.

3. Співаник "В дорогу", В-во "Молоде Життя", 1949 р.

4. Співаник "У мандри", вид. КПС в Австралії, 1970 р.

5. "Підручна книжечка пластуна", вид. КПС у США, 1955 р.

Якраз у хвилині, коли я, замість дивитися крізь вікно, розглядала людей довкола себе, автобус зупинився і старша жінка, що сиділа біля мене, підійшла до виходу. Раптом вона зашпорталася і впала. Я допомогла їй встати й вона попросила мене, щоб допомогти їй вийти. Боліла їй нога. Я не могла відмовитися, провела її до хати. Старенька запросила мене ще й до хати на чайок. Розповідала мені про свої молоді літа, про свого чоловіка.

Я поспішала, бо мала багато шкільних завдань. Попри автобусову зупинку, де я чекала, тягнулася стежечка. Вона вела у маленький лісок. Я пішла цією стежечкою. Тут мене вітав пташиний спів, запах зелені, шум дерев. Було спокійно — такий спокій, за яким я тужила у своїх вечірніх годинах.

На жаль, мені було ніколи. Увійшовши в автобус, побачила, що це був той сам водій, який мене привіз до цього місця. Він мені роз-

повів ось що про цю стареньку жінку. Вона їздить автобусом, бо тут є люди, з якими має змогу поговорити. Часто їх запрошує до себе. Почувши це, я зрозуміла, що спокій не все добрий, не всі його прагнуть. Я шукала спокою, а вона втікала від нього. І тепер мені відхотілося того спокою в моїй вечірній годині. Я не хочу відпочивати, я хочу жити і працювати, бути з людьми!

А коли часом прийде час, коли я схочу спокою, розважати про щось, знаю що на мене чекає той чудовий клаптик лісу, зі своїм, зі своїм пташиним співом, свіжим запахом зелені і своїм спокоєм у вечірню годину.

Пл. розв. Оксана Пелех

10 Курінь УПЮ-ок ім. Ольги Косач, Торонто
(передрук з "Проблисків" — шкільного журналу Курсів Українознавства ім. Г. Сковороди, Торонто)

ПЕРЕМОГА

Вже гас на битву.
На ясне сонце
темні хмари йдуть.
Вітрець зривається
у дужий буревій.
Звірі ховаються,
хитаються дерева
і зрім
і блискавка вже б'ють.
Що ж з сонечком?
Чи витримає?
Ні!
Бо, горні хмари закривають
його проміння.
І нагло сонечко зникає.
Кругом темніє —
дощ...

ПІД КАМЕНЕМ

Під каменем
у темній, вогкій глині
місто:
тяжка й легка промисловість,
будова хат,
рільництво,
транспорт,
завзята праця.

Пізнати зразу, що
це людський город.
Усі працюють,
життя спокійно йде.
Під каменем
у темній, вогкій глині —
муравлисько.

Чорна ніг
довкола мене
темнота
і зір нема
і місяць десь сховався
не гути й звуку
тишина
зи це кінець
і огортає страх
нараз
гервоне світло літака
Я не самотий.

Пл. розв. Нестор Близняк
3-й Кур. УПЮ-ів, Н4ю-Йорк

Вірші нагороджені другою нагородою в групі старшого юнацтва на 5-ому конкурсі дописів до "Юнака" в Нью-Йорку.

ПЛАСТУНКАМ НА ВУШКО

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ВИШИВКИ

Народня вишивка має тоді вартість, коли збереже докладно свою композиційну форму та властиві собі кольори. Це правило стосується не тільки до традиційного використання вишивки на подушках, рушниках і серветках, але й модерних вишивках суконь.

Одяг київської міщанки з XVIII сторіччя. Власність 64-го Відділу Союзу Українок в Нью-Йорку.

Треба затримати узори такими, якими їх створив народ, а не перероблювати на чужий лад. У вишиваних сукнях нераз бачимо неправильно дібрані до узорів краски, як рожеві, синьо-зелені, малинові, які нищать характер української вишивки. Різні узори рожевих рож із зеленими листками — це не українська вишивка.

Саме хрестикове шиття не вистачає, щоб воно було народне, бо хрестиком вишивають інші народи: скандинавські, мадяри, румуни, словенці та інші. Це правило теж стосується до змінювання характеру узору даного району. Візьміть, подруги, от хоча б такий приклад: Хочемо вишити чорно-жовтий узір на помаран-

чевій сукні. Тож треба знайти якийсь оригінальний полтавський чорно-жовтий узір, а не вживати червоно-чорний бойківський і вишивати чорно-жовтим.

Кожна дівчина, що вишиває, повинна вивчати ці засади, щоб уміти правильно застосувати узір та й іншим пояснити. Бо нам не йдеться про те, щоб мати якусь вишивану сукню, але мати сукню, вишивану українським узором.

Накінець хочу ще додати кілька слів на тему сучасних видань узорів на Україні. Тому що вишивки мають народний характер, а радянське мистецтво має за ціль затерти всі народні характеристичні ціхи й достосуватися до російського, багато з теперішніх видань мають неправильні кольори, неправильне приміщення узорів на сорочках тощо. Це замасковане під такими невинними прогресивними оправданнями: "...радянські вишивальниці глибоко вивчають величезну художню спадщину..." Однак це не звичайне відтворення старих обрядів. Нові завдання та нові матеріали диктують нові форми й композиційні прийоми сучасних вишивок. Це в значній мірі стосується і до кольориту. Якоюсь мірою змінюється й характер узору, його композиція та розміщення на частинах сучасного одягу.

Ось подам конкретні приклади радянського спотворення українського народного мистецтва: полтавські сорочки — густо вишивані рожами на цілому рукаві й на грудях, чорно-сині київські рожі; буковинські сорочки — вишивані лабати квітами й нашиті блискучими кораликами на рукавах й на грудях; сорочки вишивані різними неправильними кольорами, так що легко догадатися, що це вишивка "з України!" Ми повинні вистерігатися такого "прогресу" та стояти на сторожі неспотвореного українського народного мистецтва.

Ст. пл. Галя Бродович

Приємно нам, що у нашій постійній рубриці для пластунок, тепер дала нам молода подруга Галя стільки цікавих інформацій про українську вишивку. Дякуємо їй за це особливо, бо, здається, з її гутірок усі ми скористувалися. Тепер уже знаємо, до кого звертатися по поради, коли хочемо правильно пристосувати нашу вишивку до модерного одягу, Тож пишіть, Дорогі Подруги, як маєте такі проблеми, а я певна, що подруга Галя Вам радо та скоро відповість.

Цим же юначкам, хто хотів би скласти

ЧИ... ВИ... вже вирішили... ПЕРЕГЛЯТУ?

іспит вмілості з вишивкарства, пригадаю його вимоги й заохочую саме тепер, на основі інформацій подруги Галі, взятися до цього.

Подруга Оля

ВИМОГИ ІСПИТУ ВМІЛОСТІ З ВИШИВАННЯ

1. Вміє вишивати хрестиками, низом, гладдю і яворівським стібом.
2. Вміє наступні способи викінчування ро-

боти: обмітка, косичка, зубкування та кутасики.

3. Вишиє серветку, на якій сама запроєктує розложення узору.

4. Вміє прикрасити вишивкою одяг.

5. Знає один узір вишивки з кожної восьми областей України.

6. Зладить альбомчик тих узорів.

Молодші юначки мають виконати лише 4 вимоги, в тому — обов'язкові 1, 2 та 3; старші юначки — всі шість вимог.

НА „БЕСКИДІ” ПІД ЧАС ЮВІЛЕЙНОЇ ПЛАСТОВОЇ ЗУСТРІЧІ

3. СІЧНЯ
1972.

Таборування під час ЮПЗ на пластовій площі „Бескид” проходило в рамках заздалегідь опрацьованих плянів.

У програму пластових зайнять входили: „нічний рейд УПА”, дводенна мандрівка, теренові ігри, пластові та мистецькі змагання, спортові змагання, спів, гутірки, таборова „Орликіяда” старших юначок, ватри, окремі новацькі „вогники” та новацька „коляда”.

„Нічний рейд УПА” відбувся вночі з 27 на 28 грудня від год. 10 ночі до год. 5.30 ранку. Рейд запланували та провели пл. сен. Микола Добротвір, пл. сен. Юрій Семків та пл. сен. Олег Голубович. Участь брало юнацтво та старше пластунство, поділені на групи з окремими завданнями. Перше місце здобула група під проводом ст. пл. Петра Комишана з Тасманії.

Холодна місячна ніч сприяла мандрівці. Забувається недоспана ніч і втома... „нічний рейд” залишиться на завжди романтичним спогадом у серцях пластунів.

Дводенна мандрівка почалася 29. 12. вранці, а закінчилася 30. 12. увечорі. Участь взяло ст. пластунство та юнацтво. Мандрівку підготували та провели плі сен. Микола Добротвір, пл. сен. Олег Голубович та пл. сен. Юрій Семків. Пл. сен. Олег Голубович підібрав терен, беручи до уваги красу природи та безпеку від вогню.

Мандрівка відбувалася на „аделайдських горбах”, на „Монт Льофті Ренджес”. Щоб уможливити мандрівку в цьому терені, треба було заздалегідь вести „переговори” з власниками та отримати їхній дозвіл на перемарш. Нічлігували під „голим небом”, а другого дня вранці на місце нічлігу доведено групу молодших юначок, і звідтіля ціла група (170 учасників) помандрувала на „Монт Льофті”, звідки видно чудову панораму міста Аделайди та його околиці. Повернулися втомлені, але бадьорі та

вдоволені мандрівники до табору. Під час мандрівки проведено цілий ряд вправ з теренознавства та картографії.

Пластові та мистецькі змагання відбувалися цілий час Зустрічі. Змагання новацтва проводила пл. сен. Оксана Тарнавська, змагання юнацтва — пл. сен. Василь Матіяш. У програму змагань входили: спів, народні танки, українознавство, знання про українське мистецтво, пластова постава, практичне пластування.

У цих змаганнях в новацтві перше місце здобуло новацтво із Сіднею, а в юнацтві перше місце юнацтво з Брісбену, друге із Сіднею, а третє з Мелборну.

Спортові змагання проводив ст. пл. Андрій Олесницький. У програму спортових змагань новацтва входили: біги, ігри, ігри м'ячем, штафета. До спортових змагань юнацтва входили: біги, скоки вгору, скоки в далечінь, біг зі штафетою, плавання та групові змагання.

У вислідах спортових змагань першуніом став Мелборн, добуваючи 121 точку, друге місце здобула Аделайда

Голова КПС Австралії і комендант Зустрічі пл. сен. І. Гриневич передає кошовому з Мелборну ст. пл. М. Жиланові переходову чашу ЮПЗ за перемогу у спортових змаганнях. Світлий пл. сен. Б. Тарнавський.

з 118 точками, а третє Сідней із 71 точкою. На закінчення Зустрічі її комендант, пл. сен. Ігор Гриневич, вручив кошовому Пластової Станиці в Мелборні, ст. пл. М. Жиланові, спортову чашу першунів.

Новацька коляда. 31. 12. 71 р. увечорі новачки й новачки в числі 75 під проводом коменданта табору новаків, пл. сен. Марти Семків — вирушили з великою традиційною "звіздою" колядувати по всіх підтаборах та приміщеннях "Бескиду". Немає більших ентузіастів-колядників, ніж новацтво. Не диво, що заколядували поверх 90 долярів на свій новацький журнал "Готуйсь".

Молода булава. Дня 1. 1. 1972 р. в наказі ч. 2 покликано "молоду булаву", яка на один день перебрала табір у "свої руки". Такий експеримент має велике виховне значення. В першу чергу члени мол. бурави мають можливість ознайомитися з численними й складними обов'язками таборового проводу і виявити свою ініціативу та почуття відповідальності.

Закінчення ЮПЗ відбулося 2-го січня 1972 р. о год. 7-мій вечором. На ньому були проголошені відзначення для таборів, передання чаші ЮПЗ та заключне слово коменданта з подякою всім, що спричинилися до успіху ЮПЗ, а зокрема членам Пластприятя.

Зацікавлення ЮПЗ в австралійських колах.

Провід ЮПЗ одержав спеціальний привіт від прем'єра міністрів Австралії, В. Макмана, прем'єра П. А. Данстена, провідника опозиції Г. Вітляма та лідера ДЛП з Брізбену.

В аделайдському щоденнику "Адвертайзер" з датою 31-го грудня 1971 р. поміщено велику фотознятку та

інтерв'ю з пластунками з Канади: ст. пл. Зіркою Радь, пл. розв. Даркою Шараневич та референткою зовнішніх зв'язків ЮПЗ, ст. пл. Мартою Стельмахів. Дві телевізійні станції Аделіди включили інтерв'ю з пластунками з Канади в програму щоденних новин.

Прощання заокеанських пластунів-гостей.

1. 1. 1972 року, о год. 9-тій ранку на головній площі під прапорами пластунів Австралії прощали друзів з Канади й США.

Група заокеанських пластунів вмаршувала з українським та канадським національними прапорами і зайняла почесне місце. Бунчужний ЮПЗ, ст. пластун Богдан Бриндзя, звітував голові Головної Пластової Бурави, пл. сен. Василеві Палієнкові.

Після прощальних слів голови ГПБ Василя Палієнка, пл. сен. Омеляна Тарнавського, пл. сен. Павла Дорожинського та коменданта ЮПЗ, пл. сен. Ігоря Гриневича, залунало на прощання тричі "Сильно! Красно! Обережно! Бистро! У не одного пластуну чи пластунки заблистіли на очах сльози, від зворушення стиснулося серце. В такому короткому часі між пластунами двох континентів зав'язалася щира й міцна дружба та зродилося почуття пластової єдності.

П'ятеро представників ст. пластунства та юнацтва Канади — це група молодих людей, якими можна справді гордитися. Сильні індивідуально, національно свідомі, а при тому пластунки з "крови й кости". Вони зразу зуміли нав'язати контакт з нашими пластунами. Всі вони незвичайно товариські, повні почуття гумору та життя радости, а при тому дуже музикальні.

Табір юначок на ЮПЗ в Австралії 1971-72. Посередині пл. сен. Василь Палієнко — голова ГПБ, праворуч пл. сен. Н. Гриневич — комендантка табору юначок. На самому кінці лівого ряду пл. сен. Н. Теодорович — заст. комендантки, на самому кінці правого ряду ст. пл. М. Кравців — бунчужна табору юначок.

Закриття Ювілейної Пластової Зустрічі в Австралії на пл. оселі "Бескид" 3-го січня 1972 р. Світлив пл. сен. Б. Тарнавський.

ПЛАСТУНИ-ГОСТІ З КАНАДИ

Ст. пл. Олег Кандиба з Торонто — це молода людина всебічних зацікавлень, людина інтелекту. Українська мова в нього чудова, добірна й багата. Має великий досвід у пластустві, зокрема у морському з вітрильниками та водних мандрівок канойками. Гарно співає та грає на гітарі. Пластує від 5-го року життя, відбув усі гурткові та курінні діловодства, був кошовим Торонто та новацьким виховником. Закінчив на університеті фізичну інженерію і там же був президентом фізично-математичного клубу та заст. президента астрономічного клубу, а також видавав там студ. газету.

Ст. пл. Зірка Радь (Торонто), пластує теж від 5-го року життя, пройшла всі гурткові та курінні функції, веде гурток юначок. Студіює в академії мистецтва, є членом Союзу Українських Студентів Канади та членом молодечого хору "Веснівка". Зірка незвичайно музикальна, має чудовий голос та грає на гітарі. Вона теж вчиться класичної гри на гітарі, створила в Торонті групу гітаристів. Її зацікавлення музикою глибоке. Вона наполегливо шукає музичної розв'язки, щоб передати світові українську пісню в модерній інтерпретації. Зірка є головним диктором української студентської радіопрограми, була в управі українсько-канадського фестивалю мистецтва перше як референтка реклами, а опісля як помічник координатора музики. Зірка стверджує, що її любов до мистецтва "вийшла з любови до української музики та мистецтва". Її бажанням є студіювати глибше українську музику.

Дарка Шараневич також з Торонто, також є членом хору "Веснівка". Життєрадісна активна юначка, що пластує "все життя". Вона є ученицею "Гайскул", проходить гурткові та курінні діловодства. Завжди усміхнена Дарка зуміла в короткому часі завоювати серця своїх подружок юначок з Австралії.

Ст. пл. Борис Сірський — абсолювент середньої школи, тепер є студентом в кадетській школі, активно працює в Пласті. Завжди веселий та дотепний, дуже товариський і — як всі вони — музикальний.

Михайло Ганч, юнак, учень середньої школи. Обов'язковий, активний пластун. Як і його канадські друзі, відзначається життєрадісним світосприйнянням та вмінням з'єднувати приятелів. Його найкраще можна схарактеризувати словами пласт. закону: братерський і приятельський.

Всі вони є абсолювентами або учнями шкіл українознавства.

ІНТЕРВ'Ю З МОЛОДИМИ ПЛАСТУНАМИ З КАНАДИ

Питання:

Друзі з Канади, віддаленої від нас 12,000 миль, чи маєте труднощі в навіязанні контакту з пластунами Австралії?

Олег Кандиба: Якщо говорити про особистий рівень, то труднощів знайти контакт зовсім немає. Немає їх також на пластовому рівні, бо нас єднає пластовий обіт, пластовий закон та добро української спільноти, яке є нам дуже близьке. Завважаю, що тут в Австралії люди спеціально гостинні і робили великі зусилля, щоб нас пізнати.

Зірка Радь: Немає жодних труднощів знайти контакт з пластунами Австралії. Ми саме сьогодні мали дискусію старших пластунок на тему "Майбутність української молоді" і побачили, що всі маємо ті самі проблеми і хочемо їх так само розв'язувати. Одинокі різниці в тому, що Вас тут в Австралії так мало і Вам трудніше.

Дарка Шараневич: Мені було дуже легко познайомитися з юначками, і ми дуже зжилися. Мені дуже подобається, що в Австралії українське суспільство таке привітне.

Борис Сірський: Дуже легко навіязати контакт, головне з дівчатами, а також із старшими пластунами. З юначками не так легко, бо немає стільки спільних тем.

Між іншим треба зазначити, що в одній з розмов пластунки зауважили, що наші хлопці чемніші та більш уважні, чим хлопці з Канади, мовляв — наші дівчата з Австралії привітніші. Надіємося, що ті твердження не є лише чемностивими компліментами.

Віра Феденч

діловод преси КПС, Австралія

ТОРОНТО
ДНЮ ЮНЧУ
МОЖНА
ВПЛАЧУВАТИ
ПЕРЕПЛАТУ
ЗА "ЮНАКА"
У ПЛАСТОВИЙ
КОПЕРАТИВІ ЖИТТЯ
ПЛАЧУ
МОЛОДЕ

Дещо про Олімпіади

Олімпійські ігрища почалися більше як 2,500 років тому в Греції. Вони відбувалися щочотири роки на великій площі, названій Олімпія. З самого початку не було на них жодних вправ, а лише змагуни переганялися в ході. Потім ступнево додавали інші спорти: кидання диском, списом та м'ячем. Люди приїздили з різних країн, щоб брати участь та побачити олімпіаду.

У сьогоднішньому світі олімпіада відбувається далі на зразок давньої у Греції, щочотири роки та триває два тижні. Щоб вона відбулася, принаймні 20 держав мусять дати своїх змагунів. До теперішніх Олімпійських ігрищ належать, крім давніх клясичних спортив, також плавання, теніс, фізичні вправи, а часто додають ще кошиківку, копаний м'яч і хокей.

Ціллю Олімпійських ігрищ є, щоб змагуни з цілого світу змагалися між собою в дусі миру та дружби. Олімпійські змагуни зобов'язуються себе взаємно респектувати. Вони можуть виступати лише як аматори і змагатися за честь і славу свого народу.

У великому церемоніалі відкриття олімпіади змагуни всіх націй маршують за прапором своєї країни, уставлені за азбукою. Винятком є представники Греції, які на кожній олімпіаді провадять усіх змагунів, а група змагунів із країни, де саме відбувається олімпіада, іде остання. Найкращим моментом відкриття — це запалення "Вічного Вогню", що його приносить смолоскипом обраний бігун. Цей вогонь має бути принесений із місця Олімпійських ігрищ у Греції.

Зимові олімпіади відбуваються від 1924 р. і перша така була у Франції з такими родами спорту: лещатарство, санкування, крутобіг, ховзарство і хокей на льоді.

Цього року зимова олімпіада відбулася в Японії в Саппоро, а підготовка до неї тривала 6 років. Літня відбудеться в місяці серпні у Мюнхені, Німеччина.

Пл. розв. Тереня Малиновська
Клівленд

П'ятий чемпіонат футболу київських „Динамо“

Від давніх років українські любителі спорту, що живуть на заході, цікавляться успіхами спортсменів України. Немало сердить факт, що українські радянські спортсмени на міжнародних змаганнях здобувають золоті медалі та трофейні чаші не для Української РСР, а для СРСР. Сердить тому, що вони в цих зустрічах не заявляють себе українцями, а чужа преса, майже без винятку, називає їх росіянами. Це стосується головню до олімпійських ігор та міжнарод-

Дружина київського „Динамо“.

ніх легкоатлетичних змагань. Єдино футболісти зуміли собі здобути пошану як українські спортсмени.

Ще в листопаді 1971-го року закінчився в СРСР сезон футбольного чемпіонату. На радість усіх українських уболівальників копаного м'яча золоту медаль здобула знову дружина київського „Динамо“. Тим самим здобула для себе теж дозвіл грати в цьому році за європейський чемпіонат проти майстрів інших країн. Кияни цього року не вперше стали майстром, відколи вони здобули чашу СРСР 1964-го року і пізніше були три рази підряд чемпіоном, їхню команду вважають одною з найсильніших у СРСР. Варто згадати, що вони два місяці перед закінченням сезону фактично вже були майстром, бо аж так випередили суперечників, що їх не можна було вже наздігнати. У їхніх рядах вже від років грають найкращі футболісти, з яких частково складається всесоюзна збірна команда. Так зіставлений цілий напад збірної з гравців „Динамо“. Двоє атакуючих півзахисників, Віктора Колотова та Володимира Мунтяна

чи ви вже... вирівняли... передплату?

Автографи членів футбольної дружини "Динамо".

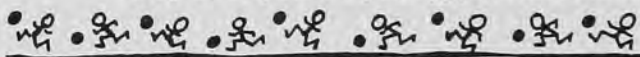
і воротаря Євгена Рудакова вважають за найкращих цілого світу. Зацікавлення до матчів "Динамо" у Києві дуже велике. Пересічно прибуває 70 тисяч глядачів до стадіону, що охоплює 100 тисяч місць до сидження. Коли ходити по Києву під час матчу, то вулиці порожні, а з відкритих вікон з усіх боків можна чути передачу гри у телевізії. Цілий наступний день у місті говорять тільки про те, як заграло київське "Динамо".

Після закінчення сезону кияни подалися на різні турне. Спершу на схід до Азії, а потім на два тижні до західної Європи. Турне на захід було для команди важливе тим, що вона потребує досвіду з цими дружинами, щоб могли успішно виступити проти них у розіграші чаші європейських чемпіонів. Це власне й наступна ціль киян, бо останніми роками, коли вони виступали на міжнародній сцені, їм трапилися кілька невдач через те, що не мали ще цього досвіду. Справа в тому, що в кожній країні грають іншим стилем копаного м'яча і "динамівцям" було важко пристосувати свою технічно досконалу, але повільну гру до дуже твердого і швидкого стилю італійців чи англійців. На турне кияни перебували в Австрії, Англії і Західній Німеччині, власне у Франкфурті, де мені вдалося з ними зустрінутися після дружньої гри. На жаль, до якоїсь розмови не дійшло, тому що всім було дуже спішно до автобусу. Однак мені вдалося зібрати кілька автографів, які передаю "Юнакові".

Тяжко сказати, чи гравці боялися говорити, чи вони були змучені грою. Футболісти "Динамо" в більшості це студенти спорту, які після закінчення кар'єри хочуть стати вчителями або тренерами.

Можна побажати українським футболістам і на далі успіху і вдалого виступу в європейським чемпіонатах.

Марко Горбач, Франкфурт, Німеччина

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖІ
Теодосія Волошина

Astro Travel Service

2198 BLOOR ST. WEST — TORONTO 9, ONTARIO
Telephone: 766-1118 & 766-1119

- Полагоджує всі справи у зв'язку із спровадженням рідні з України та інших країн Східної Європи.
- Продає квитки на всі літунські, корабельні та автобусові лінії світу.
- Нотаріально завірює всі потрібні документи.

СОНЯШНІ ГОДИННИКИ НА БУДІВЛЯХ УКРАЇНИ

Колись час визначався лише за допомогою соняшних годинників, які тепер майже цілком забуті. Ще в глибоку давнину людина встановила, що доба — відрізок часу, який завжди залишається незмінним і, отже, може правити за одиницю виміру. Вслід за встановленням цієї одиниці виникла потреба поділу її на менші проміжки часу. Спочатку на такі проміжки поділяли тільки день, використовуючи переміщення сонця по небозводу. Так виникли соняшні годинники. Сталося це в країнах Близького Сходу десь за п'ятсот років до нашої ери.

Спочатку соняшний годинник являв собою встромлену в землю звичайну жердку, тінь від якої, переміщуючись одночасно з рухом сонця, показувала час. Шлях цієї тіні протягом дня ділився на певні умовні відрізки, а коли було встановлено, що доба складається з 24 рівних частин, скалю годинника почали ділити на години, півгодини і дрібніші проміжки часу.

Після їх появи — соняшні годинники постійно вдосконалювались. Вони в основному поділяються на переносні і стаціонарні. Стаціонарні встановлювались у громадських місцях — площах, скверах, на стінах будівель. Площі цих годинників, залежно від місця розташування, були або горизонтальні, або похилі, або вертикальні. Виготовлялись найчастіше з каменю, рідше з металю. Гномони — штифти або пластинки, що кидали тінь на поверхню годинника, були звичайно металевими. Такі годинники мали великий розмір, щоб їх було досить добре видно здалека.

Переносні годинники призначалися здебільшого для індивідуального користування, тому вони були менші. Їх легко було транспортувати, навіть носити в кишені.

Якщо розробленням теорії розрахунку та конструюванням соняшних годинників займалися здебільшого вчені — астрономи та математики, то виготовляли їх майстри — люди рідкісної професії.

Стаціонарні годинники майже завжди виготовлялись у тому місті, де їх мали встановлювати. Їх часто оздоблювали різьбою, чи то сам годинник — його площу, чи довколишню стіну чи колону.

Про переносні годинники в Україні є згадки з XVI-XIX ст. Зібрати тепер повні дані про соняшні годинники на будівлях України просто неможливо. Численні напади чужинецьких загартників спричинились до безповоротної втрати багатьох старовинних будівель і паркових забудовань, а разом з ними і соняшних годинників. Але декілька залишилось.

Найдавнішим соняшним годинником в Україні є обладнання на стіні костела у Свіржі на Львівщині, з 1546 р. З наступного XVII ст. є два годинники. Перший — на стіні бібліотеки Ужгородського державного університету, збудованої 1644 р. Тому, що він знаходиться на південно-східній стіні, визначити час можна лише від ранку до полудня. Тому і поділка є: VI-XII-I.

Другий соняшний годинник XVII ст. є на південній стіні Успенського собору в Меджибожі на Поділлі. Тому, що він розташований на південній стіні, поділ його є: 6-12-6, тобто дає змогу визначити час від ранку до вечора. Годинник вмонтований у простінку між двома вікнами під нішею, де виконане мистецько зображення святого.

З пізніших часів збереглося трохи більше стаціонарних соняшних годинників. Їх будували ще і в XIX столітті. Так, в 1823 році надзвичайно цікавий годинник встановлено на подвір'ї Братського монастиря у Києві. Цей годинник зберігся до наших часів. Він являє собою циліндричну колону з фігурною основою. В середній частині на всіх чотирьох гранях є годинники — на східній грані — «годинник східний», на південній — «годинник південний», на західній — «годинник західний» і на північній — «годинник північний». Усі чотири годинники мають різні поділки, цифри і гномони, що можна пояснити

і перешліть

дарункову передплату

для зразкових, але незаможних юнаків та юначок, особливо з європейських та південно-американських країн. Вони бажали б дістати та читати «Юнака», але самі не можуть собі його передплатити.

Адміністрація

ПОМОЖІТЬ НАМ зробити "добре діло"

ти різним положенням їх щодо сонця. В сьогоднішні часи майже все подвір'я монастиря заросло деревами, годинник затінений густими вітами, і користуватися ним практично неможливо.

Ще досі в Херсоні стоїть пам'ятник із соняшним годинником, поставлений Говардові. 1790 р. в Херсоні помер відомий англійський філантроп Джон Говард, який усе своє життя присвятив допомозі вбогим та хворим. До Херсону Говард прибув з метою налагодити на російсько-турецькому фронті медичну службу. Незабаром після його приїзду в Херсоні вибухла страшна епідемія тифу. Говард активно включився в боротьбу з епідемією, але сам захворів і помер. Перед смертю він заповів поховати його далеко від людних місць, а на могилі не ставити ніякого пам'ятника, або спорудити соняшний годинник. Поховали його на хуторі Дофині поблизу Херсону. Чи був тоді на його могилі соняшний годинник — невідомо, але 1817 року виникла ідея відкрити в Херсоні Говардові пам'ятник. На цьому пам'ятнику, спорудженому в 1821-1826 рр., поставлено соняшний годинник. Одночасно такий годинник поставлено і на могилі Говарда. Ця могила до наших часів не збереглася, але пам'ятник у Херсоні стоїть і досі. Загальна висота пам'ятника понад десять метрів. Соняшний годинник встановлено досить високо, приблизно посередині обеліска, і видно його здалека.

За статтею В. Ченакала

„Лиси” НА ТЕРЕВІ

Найкраще спиться у пластовому таборі... на невідомому польовому ліжку. І мішок, і коц, і піжама — пахнуть лісом, і треба тільки скрутитись у клубок підігнувши коліна — і вже спиться. Та як неприємно, коли вночі засвистить свисток тривоги — немов електрика пробіжить тілом — і ти, не думаючи нічого, вискакуєш із мішка і починаєш поночі шукати свого одягу. Чути довкруги шепіт твоїх друзів... Хтось здогадується відкрити плахту шатра, і тоді стає видніше. Часами хтось засвітить ліхтарик, але це рідко буває. Бо ліхтарик найтяжче знайти у темряві.

Учора був тихий алярм-тривога. До шатра зайшов бунчужний, друг Ромко. По черзі торгав

нас за плечі і говорив:

— Хлопці, вставайте. Це тихий алярм.

Повдягались ми і вийшли із шатра на таборову площу. В інших шатрах було тихо. Нікого більше не було видно.

— Ходіть зі мною, — сказав друг Ромко.

Ми пішли за ним поза шатра. Там, на маленькій галявині стояв друг Ярको.

— Лиси, я одержав вістку, що загін партизан, який обороняє наші позиції, є в небезпеці. Оточений ворогом і потребує набоїв. Отут маєте скриньку з надзвичайно вразливою сильною бомбою. Ваше завдання доставити їм цю бомбу незрушеною. Ідіть на північ за білими знаками. Кличка ваша: Ліс — Білогорща. Уважайте, бо дорога туди підмінована ворожими частинами. — Сказавши це, вручив Левкові закриту бляшану баньку з «бомбою».

Звернувшись на північ, ми побачили на галявці дерева шматок білої ганчірки. Пішли туди. Там була стежка. Першим ішов Ігор, за ним Левко з банькою, а за Левком решта «Лисів».

Увійшли ми в ліс. Темно, але стежку можна відчувати ногами. Ось і другий білий знак поміж листям... Поволі просуваємось уперед.

— Тр-р-рах! — голосно тріснуло щось в Ігоря під ногами. Ми завмерли. Ага, — догадалися, — це Ігор наступив на «міну». Бо ми вже колись вживали такі «міни». Це було на початку табору, коли ми сподівались нападу юначок. Тоді бунчужний привіз із міста малі бляшані жабки, що тріщать-квакають, коли їх натиснути. Але зразу десь недалеко заторохкотів скоростріл і почувись вибухи фаєрверків та спалахнула ракета. Ми кинулись у траву. На мить стало зовсім ясно. Тільки ракета погасла, ми рушили вперед. Доріжка вела вниз, до озера. Стрімко, треба добре триматись на ногах, щоб не впасти.

— Тр-р-рах! — знову наступили на «міну». Знову з боку почувись постріли, і стало ясно від ракет. Знову ми повалились у траву. Ліземо трохи боком доріжки, але це важко. Там повно сухих гілок, і вони неможливо голосно тріщать. Коли стихли постріли — збоку почувся чийсь страшний стоґін, і з-поміж кущів вийшла якась постать. Наблизилась до нас і зі стогоном упала на землю. Тут треба вже було засвітити ліхтарку. На землі лежав друг Олег, з роздертою і «закривавленою» сорочкою. Ми вже треновані в таких справах. Не розпитуємо — почистили «рану», перев'язали і хочемо братись робити ноші. На щастя, друг Олег простогнав:

— Не треба. Залишіть мене тут. Ідіть до наших. Вони на вас чекають.

Ми втішились, бо друг Олег величезний і нести його на ношах — не було б жартом. Пішли ми далі за білими знаками.

Закликайте Ваших друзів і приятелів передплачувати і читати «Юнака»!

Раптом Ігор зупинився.

— Тут колючий дріт, — шепнув обернувшись до нас.

«Розглядаємо» руками — так, доріжка перегороджена дротами. Але внизу можна буде пролізти. Я тримаю дріт догори, «Лиси» пролазять по черзі. Здається, що це все відбувається так поволі... здається, ось зараз вискочать і нападуть на нас.

— Швидше, швидше! — шепчу. Наприкінці пролажу і я.

Розглядаємось за білим знаком, бо доріжка десь заникла. Із кущів хтось півголосом каже:

— Ліс!

— Білогорща! — відповідає Ігор.

З-поміж кущів вийшов друг Богдан.

— Ідіть за мною, — скомандував пошепки.

Пішли ми за ним крутою доріжкою. Спочатку вниз, тоді попри озеро, а потім під гору. Десь за нами чути було далекі постріли і час-від-часу спалахували вогні...

Нарешті ми опинились на малій галявині. По середині палав малий вогник, а біля нього стояли друг комендант і ще кілька друзів з булави. Ігор зголосив наш прихід, а Левко передав банку. Бунчужний відкрив її, і ми побачили в ній яйце — розбите! Ну, звичайно, таж Левко так з тою банкою гепав у траву. Не міг легше? Кажуть нам сідати. За якийсь час з'явилась друга група юнаків — «Ведмеді», а тоді «Вовки», а наприкінці — «Тигри».

Скликано збірку. Друг комендант почав промову, як і годиться, мовляв — дякуємо вам за допомогу, за добре виконане завдання, за принесення бомби. Завдяки тому зможуть утримати позиції... і закінчив:

— Жаль мені тільки, що виконуючи це завдання, загинули від вибуху бомби аж три наші групи, а це «Лиси», «Ведмеді» і «Вовки».

На цей сумний кінець промови всі розсміялися. Значить, що тільки «Тигри» донесли яйце нерозбитим... Як вони це зуміли?!

Теренова гра закінчилася. У казані на вогні закипіла вода, друг Ярको заварив чай і ми ним усі розігрілись. Бо тепер уже відчували холод ночі.

Погасили вогонь і присвічуючи ліхтариками пішли тією ж доріжкою до табору. Якою короткою була вона насправді!

Л. Ю.

ГОЛОВНІ слова

Це був вельми симпатичний і зручний для відпочинку скверик: здавалось, в ньому якісь новітні розумні прилади регулювали температуру — ніколи не було ні парко, ні студено. Ненав'язливо принадажували, навіювали задуму та ліричний настрій зеленавокосі плачучі вербиці. В їхній лункій тихості та густо витканій тінявості щось було лагідно-миролюбне, заспокійливе, на диво поетичне.

Я любив довгенько сидіти у цьому скверику. Часом мені здавалось, що люди тут не відпочивають, а постійно мешкають, як одна родина, — дружня, талановита, заклопотана. Тут були закохані, мрійники, студенти, шахісти, футбольні уболівальники, пенсіонери, молоді матері, що прилучали своїх первістків до гомінкого велелюддя.

Це був також скверик приємних несподіванок. Щоправда, про одну з них я розповів своєму сусідові і неабияк здивувався, коли він роздратовано вигукнув: «Штучки! Знаємо! Самі були молоді!»

А втім, розміркуйте самі.

Якось погожого недільного пообіддя я примостився скраєчку довгої лави. Вона була яскрава, строката, розмальована пасматими барвистими биндами. На другій половині лави, зігнувшись та мало не буцаючись лобами, грали в шахи хлопець і дівчина. Я в душі сміявся: мене веселили такі незвичні шахові противники — він і вона. Та ще ж і неабиякі на вроду (я їх помітив ще тоді, як наглядав місце): він до чорноти висмажений сонцем, гостроносий, зуби свіжо волого біліються, як ріпа; вона високочоло, вієста, з тендітним профілем, по тілу — ясно-шоколадно розлився загар. Юнка, видавалося, викупувалася в сонячному літеплі не більше й не менше, ніж то потрібно, щоб був однаковий колір тіла та височенької копички на голові.

Вони грали мовчки. Зовсім не ворухилися. Ніби закам'яніли. Вона обдумувала хід. Її ліва рука — маленька, з напіврозстиснутими пальцями — націлилася на дошку, але не зважувалася

ХТО ЗМІНЯЄ АДРЕСУ
хай зараз повідомить про це адміністрацію
ЮНАКА
подаючи свою давню й нову адресу.

ВЕСЕЛКА

144 Друга Євгену в Нью-Йорку
(в Пластовому Домі)
Tel.: ORegon 4-9576/-79/-98

відкрита щодня від вчасного ранку до пізньої ночі.

- ✦ Зимні і теплі перекуси, сніданки, полуденки
 - ✦ содові води
 - ✦ морозиво
 - ✦ солодощі — теж вибагливі, імпортовані
 - ✦ шкільне і канц. приладдя
 - ✦ українські і чужомовні часописи.
- «Веселка» є улюбленим місцем зустрічей нашої молоді!

торкнутися фігури. Рука застигла в повітрі.

Цвіли троянди. Очманіло, солодко пахтіли.
Вона зробила хід.

Тепер замислився він. Але вони вже не мовчали. Попервах я нічого не тямив з того, про що вони говорили, а потім почав уловлювати суть, ба навіть зв'язок із тим, що говорилося досі.

— Екзюпері — граф?

— Син графа.

— А жив просто.

— Він літав і писав. Пілот і письменник. Це не просто.

— Я хотіла сказати, що він не розкошував.

— Він дуже скромно жив.

— Пам'ятаєш, як він говорив про друга: ти потрібен мені, як гірська вершина, на якій ди-
хається так легко.

— Я люблю тебе. Дуже люблю! — без ви-
димого зв'язку з попереднім сказав він.

— Ти ходитимеш?

— Я не згоден, що справжнє кохання мов-
чазне; не терпить слів. Я згоден з тим, що силь-
нішого від слів — Я люблю тебе — нічого не
можна сказати. Ті слова кожен по-своєму ви-
мовляє, по-своєму відчуває — і тому вони зав-
жди нові, несподівані, ніби вперше вимовлені...
Іду — ти вгадала.

Запала мовчанка. Так повторювалося щора-
зу: коли він обдумував хід, вони розмовляли; ко-
ли вона обдумувала хід — ні пари з уст.

— У тебе сильний пішак, старий. У мамі
серце. Ти не забув?

— У тебе якість, стара. Не забув.

— Не поглядай на коня, хай стоїть на міс-
ці, бо буде шах. Ти прямо скажеш. Не бійся.

— Я на коня не поглядаю. Я дивлюсь... Ще
трохи подумаю. Скажу прямо. Скажу... Тільки
без тебе, ти десь побудеш.

— Ти попав у пастку, старий. Я тільки зараз
додумалась. Ні, пішаком тобі не можна було хо-
дити. Ти скажеш так, як оце тут. Тата не бій-
ся. Він мовчатиме. Тато все знає. Шах! Здаєшся?

— Здаюсь. Не помітив.

— У тебе є на квиток?

— Ми підемо пішки, — з неприхованою зне-
вагою до тих, хто не ходить, а їздить, сказав він.

— Ясно, що підемо, хіба нам по сто років?
— поспішила солідаризуватися вона.

Вони подалися алеєю. Він ніс під пахвою
шахи, вона книжку Екзюпері і торбинку. Крім
мене, ніхто на них не звертав жодної уваги. А
також ніхто, крім мене, не співчував ні їй, ні
особливо йому перед отим непростим кроком.

Більше я їх у скверіку не зустрічав. Випад-
ком похвалився сусідові... Хай йому грець, не-
вірі і буркутунові, хай як хоче думає, але я час-
тенько про себе повторюю: — Сильнішого від
слів — Я люблю тебе — нічого не можна ска-
зати.

(За "Ранком")

наша пошта

До Адміністрації
Пластових Журналів
в Торонті

Доцінюючи відповідно Вашу працю для добра
нашої пластової молоді та маючи на увазі труднощі,
з якими Ви зустрічаєтесь при видаванні наших пла-
стових журналів, а передусім труднощі матеріального
характеру, наша Пластова Станиця постановила про-
вести збірку на пресовий фонд наших пластових жур-
налів. У висліді цієї збірки, яку zorganizувала рефе-
рентка пластових журналів при нашій Пластовій
Станичній Старшині, пл. сен. Ірина Куровицька,
переслало Вам чека на \$300.06, як вислід прове-
деної на терені нашої Пл. Станиці збірки на пресфонд
пластових журналів.

На цю загальну суму \$300.06 склалися такі збірки
поодиноких частин нашої Пл. Станиці в Нью-Йорку:
1) УПН: 7 Гніздо УПН-ів "Діти Степу" — \$18.50,
8 Гніздо УПН-ок "Лісові Квіти" — \$15.00, разом
\$33.50. 2) УПЮ: 2 Курінь УПЮ-ок ім. Лесі Українки
— \$35.00, 18 Курінь УПЮ-ок ім. Олени Пчілки —
\$34.00, 30 Курінь УПЮ-ок ім. Софії Галечко — \$32.00,
3 Курінь УПЮ-ів ім. гет. Івана Мазепи — \$30.56, 9
Курінь УПЮ-ів ім. кн. Святослава Завойовника —
\$27.00, 21 Курінь УПЮ-ів ім. полк. Євгена Коноваль-
ця — \$30.00, усе юнацтво разом — \$188.56. 3) Осе-
редок Праці УПСеньйорату — \$51.00, 4) Члени Стар-
шини Пластової Станиці — \$27.00.

Одночасно наша Пластова Станиця закликає Пла-
стові Станиці в Нью-Йорку, Пассейку і Фі-
ладельфії провести на своєму терені подібну збірку
на пресфонд наших пластових журналів на суму,
яку їхні пластові частини зможуть зібрати. Ці три
названі Пластові Станиці прохасмо викликати від себе
до проведення подібної збірки три інші пластові ста-
ниці так, щоб у цьому році всі пластові станиці США
взяли активну участь у збірці на пресові фонди на-
ших пластових журналів — "Готуйсь", "Юнак" і
"Пластовий Шлях".

Ск о б !

Нью-Йорк, США, 25 березня 1972 р.

За Старшину Пластової Станиці в Нью-Йорку:

пл. сен. РОМАН РОГОЖА — станичний

пл. сен. ІРИНА КУРОВИЦЬКА — реф. організації

**

Старшини Пластової Станиці в Нью-Йорку дуже
щиро дякуємо за zorganizування на своєму терені збі-
рки на пресові фонди наших пластових журналів
тим більше, що ця збірка увінчалася таким гарним
успіхом і дала нам квоту \$300.06. За порозуміння із
станичним, пл. сен. Романом Рогожою, ми розподі-
лили зібрану квоту на пресфонд "Готуйсь" (\$33.50),
"Юнака" (\$188.56) та "Пластового Шляху" (\$78.00)
відповідно до того, яку квоту зібрали члени поодинок-
их уладів.

(Закінчення на сторінці 27)

ХРОНІКА

Дві групи таборників на вершину (14,255 стіп).

Мандруй! — В дорогу!

Це було гасло учасників високогірського мандрівного табору в Колорадо, влітку 1971 р. Розпочався він в липневий, соняшний ранок біля Пластової Домівки в Детройті. Було гамірно і весело, з'їхалися пластуни з різних околиць Америки. Всіх нас було 18 учасників і 5 членів бурави, бо число було обмежене.

Після відчитання наказу вирушаємо о год. 7.45 в дорогу. Кожний з учасників пильно слідує за вказівками і наказами, що їх одержуємо під час їзди. Дорога перед нами далека, але цікавість ще більша.

Третього дня щасливо заїжджаємо на місце таборування. Перед нами з'являються засніжені шпилі гір, де-не-де скелисті гори, а ще нижче — шпилькові ліси. Ми розтаборилися в Національному Парку Скелястих Гір. А що буде далі, не знаємо. Це табір іншого характеру, якого до того часу ще ніколи не було. Тому, напевно вам, дорогі читачі, цікаво буде почути про враження з нього нас — учасників.

Опишу вам, як ми здобували один з найвищих шпилів, висоти 14,256 стіп — т. зв. Лонг'с Пік.

Години 5-та рано — 28 ступенів Ц. Ранок дуже холодний, не надто

Ст. пл. О. Стецяк веде на ливні свою групу.

Світлана ст. пл. Юрій Маринюк.

приємний, але що вдієм. Рання рюханка, миття, сніданок, ліквідація табору і вимарш у дорогу. Кожний з учасників обвантажений повним пластовим таборовим і мандрівним вив'язом. Тягар досить великий, тому дорога не легка. Як довідалися ми з раннього наказу, вирушаємо на три дні. Нас поділили на чотири групи. Дві ідуть південним хребтом гори, а дві північним. В половині дороги ми мали переночувати. Розбили шатра й залишили табір для другої групи, яка мала на нашому місці переночувати в поворотній дорозі, а ми зате на їхньому. Не раз під час цієї мандрівки було тяжко, а часом і страшно. Кожний знав, що могла грозити справжня небезпека. Тому уважно слідували за провідником, а мандрівний вив'яз, як ливни, джигани, цвяхи-петони, карабінки добре служили нам у пригоді. Пластова зарядність і відвага були нам потрібні.

Втомлені та голодні другого дня в полудень ми здобули вершок. Майже в той сам час до нас дійшла друга група. Яка радість — здобути вершок і зустрітися з товаришами!

На шпилі гори гордо замаяло бурлацьке знамя, а кожний з учасників записався у пропам'ятну книгу. По якомусь часі ми почали повертатися до табору. Добре втомлені, аледоволені ми зайшли на місце таборування.

Приємно згадую цей день і він довго лишиться у мене в пам'яті.

Тому, Дорогі Читачі, як появиться знову повідомлення про високогірський табір, використайте цю нагоду — напевно знайдете задоволення та багато приємних споминів, які залишаться у вас на довгі роки пластування.

Пл. уч. Юрій Патерин
Детройт, США

ХТО ЗМІНЯЄ АДРЕСУ

хай зараз повідомить про це адміністрацію "Юнака",
подаючи свою давню й нову адресу.

«Юнака» треба не лише передплачувати, але й докладно читати, до нього дописувати, приєднувати йому передплатників і збирати пожертви на його пресфонд.

Високогірський табір "Кольорадо-1971"
Світлив: пл. розв. Ярема Маринюк.

ПЛАСТУНИ З ДЕНВЕРУ ТАНЦЮЮТЬ

Пластова група в Денвері, хоча і невелика числом та далеко від інших великих осередків, ніколи не хоче залишитися позаду у праці в Пласті та в нашій громаді.

Для зовнішніх виступів зорганізувалася там тепер танцювальна група, яка в жовтні минулого року брала успішно участь у місяці Об'єднаних Націй, а в липні виступала в міській опері.

З нагоди січневих роковин Незалежності Української Держави пластуни з Денверу знову виступили перед широкою публікою.

Міська газета п. н. "Денвер Пост" подала велику світлинку з цього виступу пластунів, пояснюючи також

**THE DENVER POST Monday, Jan. 31, 1972

UKRAINIANS CELEBRATE INDEPENDENCE

Nadja Tarasiuk, left with arm raised, Denver; Myron Hawryluck, Minneapolis, Minn., and Lesja Wolansky, Denver, right, perform a Ukrainian folk dance Sunday night as part of a program at the Women's Club of Denver, 940 Lincoln St. The program was to commemorate the 54th anniversary

of Ukrainian independence. The independence of the Ukraine was proclaimed Jan. 22, 1918. In 1920, the country was occupied by Communist forces and it became a part of the Soviet Union in 1923. Denver branch of Ukrainian Congress Committee of America was the sponsor of the event.

докладно, що він відбувся з приводу відзначення 22-го січня — незалежності і соборності України і що його влаштував місцевий відділ УККА. На світлинці бачимо пластунів і пластунок: Надію Тарасюк, Мирона Гаврилюка, Лесю Волянську.

(Продовження із сторінки 25)

Ми зауважили, що в повище надрукованому списку бракує даних про вислід збірки на пресфонд пл. журналів старших пластунок і пластунів з Нью-Йоркської Пл. Станиці, але ми не сумніваємося, що вони, як і члени інших уладів, проведуть подібну збірку та перешлють її для проголошення на сторінках "Юнака" і "Пл. Шляху".

Ще раз усім, що причинилися до успішного проведення повище описаної збірки, дуже щиро дякуємо за їхній труд та зрозуміння для нашої видавничої праці.

Віriamo, що за прикладом Пластової Станиці в Нью-Йорку підуть і інші Пластові Станиці та конкретним "пластовим добрим ділом" — датком на пресфонд наших пластових журналів — дадуть нам підтримку в нашій нелегкій видавничій праці, а зокрема у видаванні "Юнака", щоб у той спосіб ділом відзначити 10-річчя появи нашого "Юнака".

Адміністрація "Юнака"

До Адміністрації
Пластового Журнала "ЮНАК"
в Торонті

Старшина Пластової Станиці в Гартфорді на своїх сходах, що відбулися 10 березня ц. р., постановила вислати на пресовий фонд "Юнака" \$100.00.

В долученні до цього листа висилаю Вам від нашої Станичної Старшини чека на \$100.00.

З пластовим привітом — Скоб!

Гартфорд, США, 3 квітня 1972 р.

Пл. сен. Мирослава Солук
господарський референт
Пластової Станиці

Старшині Пластової Станиці в Гартфорді дуже щиро дякуємо за цей більший даток на пресфонд "Юнака", яким дуже гарно і конкретно відзначено 10-річчя появи нашого юнацького пластового журналу. — Хто черговий?!

Адміністрація

ДАТКИ НА ПРЕСФОНД "ЮНАКА" що вплинули за квітень ц. р.

● Из збірки у Пластовій Станиці в Нью-Йорку, яку провела станична референтка пластових журналів, пл. сен. Ірина Куровицька, при допомогі місцевого пластового юнацтва на пресфонд "Юнака" з нагоди 10-річчя його появи (2 Курінь УПЮ-ок ім. Лесі Українки — \$35.00; 18 Курінь УПЮ-ок ім. Олени Пчілки — \$34.00; 30 Курінь УПЮ-ок ім. Софії Галечко — \$32.00; 3 Курінь УПЮ-ів ім. Івана Мазепи — \$30.56; 9 Курінь УПЮ-ів ім. кн. Святослава Завойовника — \$27.00; 21 Курінь УПЮ-ів ім. полк. Євгена Коновальця \$30.00) разом **\$188.56**

● Старшина Пластової Станиці в Гартфорд, США, з нагоди 10-річчя появи "Юнака" **100.00**

● Замість квітів на могилу св. п. пл. сен. Юліяна САВАРИНА з Чикаго члени Пластової Станиці і громадяни з Чикаго (докладний список датків був проголошений у квітневому числі "Юнака" на стор. 28-й на загальну суму \$85.00, з чого по половині призначено на пресфонд "Готуйсь" і "Юнака") **42.50**

пл. сен. Володимир і Ольга Дармохвали в Нью-Йорку, США, замість великодніх побажань друзям і знайомим **10.00**

пл. юн. Віра і Надя Скопи, Ля Меса, США **10.00**

ст. пл. Оленка Сайкевич, Іггертсвіл, США **7.50**

пл. юн. Лев і Роман Шевчуки, Торонто **6.00**

ст. пл. Павло Ройко, Торонто **6.00**

пл. юн. Ігор Руденський, Ст. Кетерінс, Канада **5.25**

ст. пл. Ярослав Ганкевич, Чикаго **5.00**

пл. юн. Аскольд і Арета Буки, Філадельфія **5.00**

пл. юн. Ліля Мартинець, Рочестер, США **5.00**

пл. сен. Ярослав Лучкань, Гартфорд, США **4.00**

пл. юн. Богдан і Олег Шклярі, Монреаль **4.00**

пл. юн. Євген і Анна Чолкани, Торонто **4.00**

пл. юн. Роман і Юрій Грабовичі, Кінгстон, канада **2.50**

пл. юн. Орест Кизик, Нью-Гейвен, США **2.50**

пл. юн. Орест Твердохліб, Торонто **2.50**

пл. юн. Ірина і Таня Корди, Торонто **2.50**

пл. юн. Андрій Ренер, Озон Парк, США **2.50**

пл. сен. Зенон Гаврилюк, Монреаль **2.50**

Володимир Онишкевич, Нью-Йорк **2.50**

пл. юн. Еміль Грох, Едмонтон	2.50
пл. юн. Володимир Петрига, Торонто	2.50
пл. юн. Оленка Васинчук, Лейк Форест, США	2.50
пл. юн. Микола Брожина, Нью-Йорк	2.50
ст. пл. Андрій Заяць, Чикаго	2.50
пл. юн. Орест Бровар, Чикаго	2.25
пл. юн. Марійка і Олег Сохани, Вудкліф Лейк,	2.00
пл. юн. Ігор і Тарас Вілинські, Філадельфія	2.00
пл. юн. Нестор Вірстюк, Кліфтон, США	2.00
пл. юн. Оленка Поліщук, Вотервіль, США	2.00
пл. юн. Володимир Ціховляс, Монреаль	2.00
пл. сен. Осип Стецюра, Бронкс, США	1.50
пл. юн. Адріана Тимяк, Пітсбург, США	1.50
пл. юн. Андрій Якубовський, Нью-Йорк	1.25
пл. юн. Марія Якимів, Торонто	1.00
пл. юн. Анна Віловус, Грімсбі, Канада	1.00
пл. юн. Василь Бабиченко, Торонто	1.00
ст. пл. Ярема Келебай, Монреаль	1.00
пл. юн. Ліда Семущак, Вудсайд, США	1.00
пл. юн. Наталія Білик, Філадельфія	1.00
пл. юн. Христя Харіш, Довнерс Гров, США	1.00
пл. юн. Марта Маср, Монреаль	1.00
пл. юн. Юрій Миколаєвич, Гайд Парк, США	1.00
пл. юн. Роман Боровик, Оттава	0.50
пл. юн. Ірина Бурій, Торонто	0.50
пл. юн. Петро Кравчук, Монреаль	0.50
Разом у цьому списку	\$459.81

● Усім жертводавцям складасмо на цьому місці нашу щирю подяку за їхні датки на пресфонд "Юнака". Ці датки допомагають нам у великій мірі продовжати наше видавниче діло.

● Кожний передплатник "Юнака" як також кожний гурток і курінь пластуців-юнаків і пластунок-юначок повинні в цьому "ювілейному році" з нагоди 10-річчя появи свого журналу, яким є "Юнак", скласти відповідний даток на пресфонд "Юнака", бо прибутків із самих передплат не вистачає, щоб покрити всі кошти видавання "Юнака". Тим більше, що в останньому часі дуже поважно зросли кошти друку, паперу та поштових оплат.

● Усіх тих, що в цьому році ще не склали своїх датків на пресфонд "Юнака", прохасмо зробити це як найшвидше.

● ХТО ЧЕРГОВИЙ?

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У списку датків на пресфонд "Юнака" в числі за березень ц. р. (у 1-й колонці на 32-й стор. у 11 і 12-ому рядках здоліни) подано неповний текст оголошення. **Має бути:** Пл. юначка Мотря і пл. юнак Маркіян Білинські з Ноттінггему, Великобританія, замість квітів на могилу св. п. пл. сен. д-р ГАННИ ГЕРАСИМОВИЧ з Манчестеру, голови КПС у Великобританії, склали на пресфонд "Юнака" — \$3.00.

Адміністрація "Юнака"

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ і ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?
ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Шадити щоденно учись!

Як будеш студент,
Той долар, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ «Самопоміч» платить 5% ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ
власниками якої є

Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

ПРАЦЯ і ОЩАДНІСТЬ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ВАШУ МАЙБУТНІСТЬ!

- Ощадністеві вклади без права виписувати чеки
- Термінові вклади (більші суми) на 2 і більше років

5 $\frac{1}{2}$ %

6 $\frac{1}{2}$ %

- Студійні ощадністеві вклади на 7%!
- При виплатах уживайте наших чеків!
- Дасмо позики на догідні сплати!

Складайте Ваші ощадності
у кредитовій кооперативі

»БУДУЧНІСТЬ«

Buduchnist (Toronto) Credit Union Ltd.
140 Bathurst Street — Toronto 2-B, Ontario
Phone: 366-9863 & 366-4547

**Друкарня
КИЇВ**

виконує
всі
друкарські
роботи.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 363-7839
860 Richmond St. West, Toronto 2-B, Ont.

Хто з Вас подорожує

- літаком
 - кораблем
 - поїздом
 - автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро
МАРКІЯНА КОГУТА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

Ціна: 75 центів

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2445 A Bloor St. W., Toronto 21, Ont., Canada

RETURN POSTAGE GUARANTEED

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ПЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

В Пластовій кооперативі ПЛАЙ

PLY CO-OP LTD., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЛАСТОВІ ВІДЗНАКИ

- новацьких роїв і гнізд
- юнацьких гуртків і куренів
- новацьких і юнацьких проб
- нов. і юн. іспитів уміlostей

БОРСУК

ІЖАК

КАЖАН

БОБЕР

САЙГАК

ЛИС

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

ВЕДМІДЬ

ВОВК

ОЛЕНЬ

ЛЕОПАРД

КОВРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ТАРПАН

У цьому оголошенні поміщені зразки відзнак юнацьких гуртків, які продаємо по 50 центів за штуку. Маємо постійно на складі 40 різних родів таких відзнак і можемо їх кожнoчасно вислати. Виготовляємо також інші відзнаки роїв УПН і гуртків УПЮ на замовлення.

КУПУЙТЕ В НАС ТАКОЖ:

★ всякі інші пластові відзнаки ★ усі частини пластових одностроїв ★ таборовий виряд ★ спортове приладдя ★ усі пластові видання, а зокрема обов'язковий для юнацтва посібник, автором якого є основник Пласту

ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ (ДРОТ)

Життя в Пласті

544 сторін • багато ілюстрацій • ціна 6.50 дол.

* КУПУЙТЕ В ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ «ПЛАЙ»!

* ЧИСТИЙ ПРИБУТОК КООПЕРАТИВИ «ПЛАЙ»
ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИХОВНІ ЦІЛІ ПЛАСТУ!